

นกทางเขน

ปีที่ ๓๓ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ • Vol. 33 No. 4 October - December 2016

We can help you
see better.

BCST Members
10% OFF
Discounts

LEUPOLD

REDFIELD

McKinley 8x 42mm HD
FOV: 425 ft @ 1000 m
Exit Pupil: 5.2 mm
Eye Relief: 20.0 mm
Close Focus: 2.5 m

Mojave 8x 42mm
FOV: 368 ft @ 1000 m
Exit Pupil: 5.3 mm
Eye Relief: 19.0 mm
Close Focus: 2.4 m

Rebel 8x 42mm
FOV: 394 ft @ 1000 m
Exit Pupil: 5.3 mm
Eye Relief: 17.0 mm
Close Focus: 1.6 m

Rugged Dependability
Limited Lifetime Warranty

Rampage 20-60x 80mm
FOV: 32 -16 m @ 1000 m
Exit Pupil: 4.0 -1.3 mm
Eye Relief: 19.3 -16.6 mm
Close Focus: 4.8 m

Ventana 20-60x 80mm
FOV: 27 -14 m @ 1000 m
Exit Pupil: 4.0 -1.3 mm
Eye Relief: 26.4 -24.0 mm
Close Focus: 7.5 m

ม.ฮะกิมิ
M.Hakimi

Authorized Distributor
www.mhakimi.com

Tel: 02.222.7791, 02.222.8371, 02.623.7281
Fax: 02.226.5924 E-Mail: hakimi@loxinfo.co.th

สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย

๒๒๑ หมู่ ๒ ซอยงามวงศ์วาน ๒๗ ตำบลบางเขน อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทรศัพท์ ๐๒-๕๕๘-๒๒๗๗, ๐๘๖-๓๗๖-๖๘๒๔
โทรสาร ๐๒-๕๕๘-๒๒๗๗

Bird Conservation Society of Thailand (BCST)

221 Moo 2, Soi Ngamwongwan 27, Tambol Bangkhen,
Amphur Muang, Nontaburi, 11000, THAILAND
Tel. +66 2 588 2277, +66 8 6376 6824
Fax. +66 2 588 2277

| Website : www.bcsst.or.th | E-mail : bcsst@bcsst.or.th | www.facebook.com/bcsst.or.th |

สารบัญ | CONTENT

- 02 สิ้นค้าสมาคมฯ
- 05 คุยกับบก.
- 06 โครงการและกิจกรรมของสมาคมฯ
- 09 รายงานพิเศษ # 1
- 16 ผลการประกวดภาพพระบายสี
- 30 รายงานการพบนก

03

ร้อยกรองบักขา

แ่งกระเจาน

04

สมุดบันทึก

นกภูม (Mountain Imperial Pigeon)

14

รายงานพิเศษ

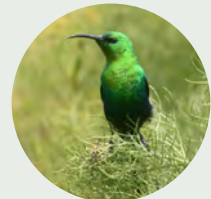
ภาพบรรยากาศงานเทศกาลดูนกเมืองไทย
Thailand Bird Fair 2016

18

รายงานพิเศษ

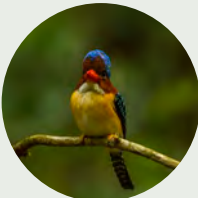
ภาพบรรยากาศกิจกรรม
Night Watch

22

ดูนกต่างแดน

ดูนกต่างแดน @ เอธิโอเปีย

22

ห้องภาพนกแ่งกระเจาน

24

เรื่องเด่น

แ่งกระเจานในความทรงจำของข้าพเจ้า

37

รายงานพิเศษ

รายงานคณะกรรมการพิจารณาข้อมูลนก

ประเภทสินค้า	ราคา/บาท
A1 ป้ายติดกระจากรถตราสมาคมฯ	35
A2 พวงกุญแจยางหยอดแบบเหลี่ยม ขนาด 4x6 ซม.	25
A3 พวงกุญแจยางหยอดแบบกลม ขนาด 5.5x6 ซม.	25
A4 เข็มกลัดเหล็ก รูปนกชายเลนปากช้อน	60
A5 เข็มกลัดเหล็ก รูปนกโก่ฟ้าหางลายขวาง	60
A6 สายคล้องกล้อง (Binocular Harness) สีดำ และสีเขียว	250
A8 เข็มกลัดสี่เหลี่ยม (Pin Badges) ขนาด 3.7 c.m. มี 10 แบบ ราคาอันละ	20
A9 แม่เหล็กติดตู้เย็นสี่เหลี่ยม (Magnet) ขนาด 3.7 c.m. มี 10 แบบ ราคาอันละ	25
T11 เสื้อโปโลสีใช้ปัก BCST มีก๊วย และหมึก	250
T12 เสื้อยืดคอกลมลาย "นกชายเลนปากช้อน"	200
T13 เสื้อยืดคอกลมลาย "Beautiful Duck" สีขาว และสีไม่ฟอกย้อม	200
T14 เสื้อยืดคอกลม แขนยาวลาย "Mountain Hawk-Eagle" สีไม่ฟอกย้อม และสีขาวแขนสั้นกรมท่า (ตามแบบ)	250
T15 เสื้อยืดคอกลม ราคาตัวละ 200 บาท ยกเว้นแขนยาวตัวละ 250 บาท	

สนใจสินค้า ติดต่อ

สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย

Tel 02-588-2277 // Fax 02-588-2277

www.bcst.or.th | อีเมล : member@bcst.or.th

แก่งกระจาน

● จากแก่งกว้างขวางลำแม่น้ำเพชร
ผลิตไฟฟ้าประปาดีมีชวีกาล
ทั้งเป็นแหล่งแห่งที่ย่านาเหลียวว่อง
ทะเลสาบอาบได้ใจพอควร

● คืออุทยานยานนี้ที่ยิ่งใหญ่
แหล่งผืนเลื้อยเมื่อเห็นเป็นหุยมอง
แล้วหมู่บ้านร่วนผลพวงนั้น
เกิดอำเภอสลอบไปใหญ่อุดม

เขื่อนเบ็ดเสร็จสร้างใหญ่แสนไพศาล
เพื่อชาวบ้านบริโภคไม่ใคร่ครวญ
ยามหม่นหมองมาชมภิรมย์สรวล
ประทับถ้วนเหล่าเกาะดัดเกาะมอง

ให้ชาวไทยท่องป่าอาราสง
วิหคร่องเริงไพรชวนให้ชม
ขึ้นถันสนองหน้าพาสลสม
ถ้วนแหล่งชมเจริญเที่ยวคึกคักไพร

สวัสดิ์ครับท่านสมาชิกวารสารนกทางเขนทุกท่าน เราได้เดินทางร่วมกันมาเป็นปีที่ 33 ฉบับที่ 4 พ.ศ.2559 ถือเป็นวารสารแบบบอกรับสมาชิกที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย มีแนวทางการนำเสนอข้อมูลด้านการอนุรักษ์นกและธรรมชาติ โดยนำเสนอด้วยข้อมูลที่ไม่มีในอินเทอร์เน็ต และภาพที่สวยงาม อ่านง่าย สบายตา เล่มนี้เป็นฉบับพิเศษ แก่กระเจาน ซึ่งเป็นอุทยานแห่งชาติที่มีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทย 2,915 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,821,687.84 ไร่ และมีการสำรวจพบนกมากกว่า 400 ชนิด และมีเสืออีกมากมาย จึงเป็นสถานที่ดูนกและดูเสือยอดนิยมอันดับต้น ๆ ของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งยังมีนกกระลิงเขียดหางหนามที่พบได้เพียงแห่งเดียวในประเทศไทยด้วย จึงทำให้อุทยานแห่งชาติแก่กระเจานไม่เคยขาดนักดูนกแม้แต่วันเดียว ทั้งไทย เทศ หน้าใหม่ หน้าเก่า แวะเวียนเข้าไปอยู่เสมอ

เพราะอุทยานแห่งชาติแก่กระเจานอยู่ในเทือกเขาตะนาวศรีซึ่งเชื่อมต่อกับเทือกเขาภูเก็ดของภาคใต้และตอนเหนือเข้าไปในประเทศพม่า สัตว์ป่าจากประเทศอินเดียและพม่าจะแพร่กระจายลงมาทางทิศตะวันตกของประเทศลงมาถึงบริเวณนี้ และพวกสัตว์ป่าจากประเทศมาเลเซียก็จะแพร่กระจายขึ้นมาตามเทือกเขาภูเก็ดมาถึงบริเวณนี้เช่นเดียวกัน ทำให้อุทยานแห่งชาติแก่กระเจาน เป็นแหล่งชุมนุมของสัตว์ป่าทั้งจากทิศเหนือและทิศใต้ ชนิดของสัตว์ป่าที่สำคัญได้แก่ ช้างป่า หมีหมา หมาใน หมาจิ้งจอก เสือดาว เสือโคร่ง เลียงผา สมเสร็จ วัวแดง กวางป่า เก้งหม้อ ชะนีมือขาว ลิงเสน นกกระสาอูชาวเหยี่ยวปลาใหญ่หัวเทา นกเค้าหน้าผากขาว กบทูต ปาดยักษ์ เต่าหก จิ้งเหลนภูเขาสีจาง เป็นต้น นอกจากนี้ในบริเวณลำธารและอ่างเก็บน้ำ สำรวจพบปลาน้ำจืดอาศัยอยู่หลายชนิด เช่น ปลานางอ้าว ปลาซิวใบไผ่ ปลาชื่อยอก ปลากะสูบขีด ปลากดเหลือง ปลาคูด่าน ปลากะตุงเทว ปลาหมอช้างเหยียบหรือปลาตะกับปลากะสง และปลากะตึง ฯลฯ สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทยเคยจัดกิจกรรมนับนกแก่กระเจานติดต่อกันมาหลายปี เพื่อสำรวจความหลากหลายของชนิดและจำนวนนก ซึ่งข้อมูลในระยะยาวจะบอกถึงสุขภาพของสิ่งแวดล้อม และแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อชีวิตของคนเมืองอย่างเราได้เป็นอย่างดี

สำหรับสมาชิกและอาสาสมัครท่านใดสนใจจะเข้าร่วมสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของสมาคมฯ หรือสมัครเป็นสมาชิกสามารถติดต่อสมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทยโดยตรง ที่เบอร์โทรศัพท์ 02-588-2277 หรือติดตามการแจ้งข่าวจากเว็บไซต์ (www.bcst.or.th) หรือทางเฟซบุ๊ก (www.facebook.com/bcst.or.th) ซึ่งจะมีประชาสัมพันธ์ให้ทราบทั้งนี้ถ้าท่านมีคำถามใดก็สามารถส่งอีเมลล์สอบถามรายละเอียดได้ที่ bcst@bcst.or.th

ก่อนจะจากกันขอเรียนว่า วารสารนกทางเขนที่ท่านกำลังอ่านอยู่นี้ จะพิมพ์ด้วยกระดาษเป็นฉบับสุดท้าย เพราะต้นทุนในการผลิตต่อฉบับ รวมถึงค่าจัดส่งทางไปรษณีย์มีราคาสูงขึ้นเรื่อย ๆ และสมาคมฯ ขาดผู้สนับสนุนมาระยะหนึ่งแล้ว จึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้อยู่รอดในภาวะที่คนไทยอ่านหนังสือลดลง และพบกันใหม่ฉบับหน้าในรูปแบบดิจิทัล สวัสดิ์ครับ... ●

น.สพ.ดร.บริพัตร ศิริอรุณรัตน์
บรรณาธิการบริหาร

คณะกรรมการสมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย

ที่ปรึกษา/กิตติมศักดิ์ : นพ.นิตดา ศรียากษ์ | ดร.สมัยศึก โสภาสรรค์ | ดร.อาชว์ เตาลานนท์ | ศ.ดร.วเรณ บรคเคลแมน | ศ.ดร.พิไล พูลสวัสดิ์ | รศ.ดร.สมโภชน์ ศรีโกสามาตร | ดร.ชาวล ทฬิตกรณ์ | ดร. อธิวิทพร ประยูรสิทธิ | นพ.อภิชาติ นานา | เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา | กมล โกมลสิน | มงคล วงศ์หาสินธุ์ | สันทนา ปิณฑศักดิ์ | สุธี ศุภรัฐวิกร | สมเกียรติ เจริญสิน | รุ่งโรจน์ จุกมงคล | กวิน ชุตินา | ณรงค์ศักดิ์ ผั่วเจริญ | วิชา พรหมยงค์

กรรมการสมาคม : • **นายกสมาคม** น.สพ.ดร.บริพัตร ศิริอรุณรัตน์ • **อุปนายก** นายวัชร อยุธยา • **ปฎิคม** นายวัชร โสภณรัตน์ • **นายทะเบียน** นายอายุวัฒน์ เจริญวัฒนาก • **ประชาสัมพันธ์** น.สพ.เบญจพล หล่อสิญญาลักษณ์ • **เหรัญญิก** นายชาติ สุมานนท์ • **เลขานุการ** ดร.ณณณ ผาณิตวงศ์ • **กรรมการฝ่ายอนุรักษ์** นางสาวกฤษณา แก้วปลั่ง | น.สพ.ไพฑิณี เล็กเจริญ | น.สพ.เกษตร สุธะ

เจ้าหน้าที่สมาคม : • **ผู้อำนวยการ** นางสาวเนนซี ลิน กีบสัน • **ผู้จัดการฝ่ายสำนักงาน** นางสาวสุนันท์ ว่องเจริญ • **เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ** นางสาวอภิษฎาณัฐบุรุษ บุปผะระกุล • **ผู้จัดการฝ่ายอนุรักษ์** นางสาวทิพย์ พิทยานา • **เจ้าหน้าที่ฝ่ายอนุรักษ์** นายอึ้งคยธร สะอา • **เจ้าหน้าที่ฝ่ายสมาชิก** นางสาวสิริมาดา นวลสกุล • **เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจกรรม** นายณัฐพล มานะดี • **เจ้าหน้าที่จัดทริป** นายวราวุธ พรหมสวัสดิ์

ออกแบบ/จัดรูปแบบ : นายปริญญะ ปริงพันธ์ | princeo77@hotmail.com

Honorary Advisors : Dr.Nadda Sriyabhaya | Dr.Samaisuk Sophasan | Dr.Ajwa Taulananda | Prof.Dr.Warren Y.Brockelman | Prof.Dr.Pilai Poonswad | Assoc.Prof. Dr.Sompoad Srikosamata | Dr.Schwann Tunhikorn | Dr.Teerapat Prayunsit | Dr.Apichart Nana | Kasem Sanitwong Na Ayutthaya | Kamol Komolpalin | Mongkol Wongkalasin | Santana Pleumshoosak | Suthee Supparatvikorn | Somkai Sethin | Roongroj Jukmongkol | Gawin Chutima | Narongsak Phacharoen | Wicha Promyong

Committee : • **Chairman** Dr.Boripat Siriaroonrat, DVM, Ph.D. • **Vice Chairman** Mr.Wachara Yoosawasdi • **Welcomer** Mr.Vattikorn Sophonrat • **Registrar** Mr.Ayuwat Jearwattanakorn • **Public Relation** Ms. Thattaya Bidayabha • **DVM** • **Treasurer** Mr.Chart Sumanon • **Secretary** Dr.Nonn Panitvong, Ph.D • **Conservation Committee** Miss Kritsana Kaewplang | Dr.Paisin Lekcharoen, DVM | Dr.Kaset Sutasha, DVM

Staff : • **Director** Ms. Nancy Gibson • **Administration and Finance Manager** Ms. Sunun Vongcharoen • **Administration Officer** Ms. Apivittanyatong Buppatrakool • **Conservation Manager** Ms. Thattaya Bidayabha • **Conservation Officer** Mr. Ingkayut Sa-ar • **Membership and Activities Officer** Ms. Sirimada Naunsakul • **Volunteer Relations and Activities Officer** Mr Nutthapon Manadee • **Field Trip Officer** Mr. Warawut Promsawat

Design & Layout : Mr.Prin Prangpan | princeo77@hotmail.com

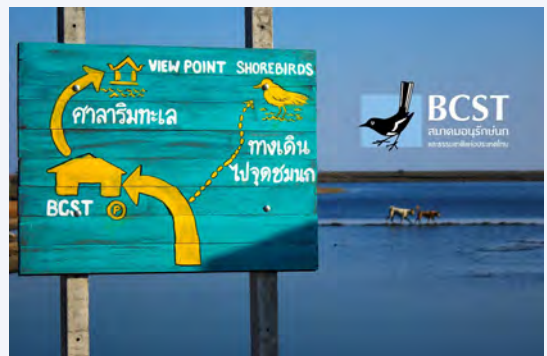
โครงการและกิจกรรมของสมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย

เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ.2559

▲ ระหว่างวันที่ 8 - 9 ตุลาคม พ.ศ.2559 ทีมงานสมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย ได้นำนิทรรศการคุณหมอบุญส่ง เลขะกุล และตัวอย่างสัตว์สตัฟฟ์จาก องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.) มาจัดแสดงให้เยาวชน และผู้สนใจ ณ เขาหินสอ อ.ปะทิว จ.ชุมพร โดยได้รับทุนสนับสนุนจากครอบครัวเลขะกุล นิทรรศการนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมสร้างให้เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นรวมถึงผู้สนใจ เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตของนกล่าเหยื่อ เสริมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ตระหนักถึงความสำคัญของการบำรุงรักษาระบบนิเวศให้สมบูรณ์ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร มาร่วมเปิดงาน

► ระหว่างวันที่ 29 - 30 ตุลาคม พ.ศ.2559 ทางทีมงานสมาคมอนุรักษ์นกฯ ร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่ปากทะเล อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี ได้ทำภารกิจติดป้ายสื่อความหมาย ทำความเข้าใจ รวมถึงคำแนะนำต่างๆ ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ ที่นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวทั่วโลกควรปฏิบัติในจุดที่นกดูนกทั้งไทยและต่างชาติ ได้เข้าชมนกชายเลนอพยพกันอย่างต่อเนื่องหลายปี

▶ ระหว่างวันที่ 28 ตุลาคม - 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย โดย น.สพ. เกษตร สุเดชะ เข้าร่วมงานประชุมเชิงปฏิบัติการ International workshop on Yellow-breasted Bunting and migratory land bird conservation ที่มหาวิทยาลัย Sun Yat Sen เมือง Guangzhou และที่ เกาะฮ่องกง ประเทศจีน

◀ ระหว่างวันที่ 11 - 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย โดยคุณกวิน ชุตินา อดีต นายกสมาคมฯ, คุณอมร ลีวศิริตฤกุล อดีตนายกสมาคมฯ, คุณพินิจ แสงแก้ว ที่ปรึกษาสมาคมฯ และ น.สพ.เกษตร สุเดชะ ได้เป็นผู้แทนสมาคมฯ จากประเทศไทย เข้าร่วมงาน 7th Asian Bird Fair (ABF) ที่เมือง Jingshan County มณฑล Hubei Province ประเทศจีน

▲ ระหว่างวันที่ 19 - 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย โดยคุณแนนซี่ กิปสัน ผู้อำนวยการสมาคมฯ และ น.สพ.เกษตร สุเดชะ ได้เข้าร่วมประชุม 17th BirdLife Asia Regional Partnership Meeting ที่เมือง Sigiriya ประเทศศรีลังกา

▶ ระหว่างวันที่ 27 – 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย โดยน.สพ.เกษตร สุตะชะ ได้เป็นผู้แทนสมาคมฯ เข้าร่วม ประชุม 6th Save Asian Vulture from Extinction (SAVE) และ Multi-species Action Plan to conserve African-Eurasian Vultures (Vulture MsAP) ซึ่งจัดโดย The United Nations Development Programme (UNDP), Convention on Migratory Species (CMS) และ Memorandum of Understanding on the Conservation of Migratory Birds of Prey in Africa and Eurasia (Raptors MoU) ที่เมืองมุมไบ ประเทศอินเดีย

▲ วันที่ 17 ธันวาคม 2559 ทางสมาคมฯ ได้เข้าร่วมกิจกรรม Bangkok Wild Watch@ Lumpini 2016 จัดโดยมูลนิธิโลกสีเขียว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนเมืองกรุงเทพฯ มีความตระหนักต่อความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนและการเฝ้าระวังเรื่องสิ่งแวดล้อมเมือง และเพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจเรื่องนก อีกด้วย

◀ วันที่ 24-25 ธันวาคม 2559 ทางสมาคมฯ ได้ร่วมจัดนิทรรศการในงาน “วันคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ” ประจำปี พ.ศ. 2559 จัดโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้คนไทยตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรสัตว์ป่าที่จะต้องดำรงอยู่ได้อย่างปลอดภัย โดยในปี 2559 นี้จัดงานภายใต้แนวคิด “สัตว์ป่าได้ร่วมพระบารมี”

โครงการประเมินและติดตาม ตรวจสอบพื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นก และความหลากหลายทางชีวภาพ (IBAs) ในประเทศไทย ตอนที่ 2

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

สรุปพื้นที่มีศักยภาพนำเสนอเป็นพื้นที่ IBAs แห่งใหม่

1. ปากแม่น้ำประแสร์ จ.ระยอง

ปากแม่น้ำประแสร์ ตั้งอยู่ที่ตำบลปากน้ำประแส อำเภอกแกลง จังหวัดระยอง สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นปากแม่น้ำ มีป่าชายเลนปกคลุมโดยรอบ พรรณไม้หลักที่พบ ได้แก่ โกงกางใบเล็ก *Rhizophora apiculata* โกงกางใบใหญ่ *Rhizophora mucronata* ตะบูน *Xylocarpus sp.* เป็นต้น บริเวณปากแม่น้ำ มีสันดอนทรายที่เป็นแหล่งพักพิงของนกชายเลนทั้งหมด 3 แห่ง พื้นที่บางส่วน มีหลักไม้ไผ่ที่ชาวบ้านใช้เลี้ยงหอยนางรมกระจายอยู่ทั่วไป

พื้นที่แห่งนี้เป็นแหล่งหากินที่สำคัญของนกน้ำ และนกชายเลนอพยพหลายชนิด โดยเฉพาะนกทะเลขาเขียวลายจุด *Tringa guttifer* ที่มีรายงานพบเป็นฝูงประมาณ 60-80 ตัว ทุกปี ที่สำคัญไปกว่านั้น เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2557 ที่ผ่านมามีรายงานพบ นกชายเลนปากช้อน *Caridris pygmaea* ที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered) ในระดับโลก จำนวน 1 ตัว ซึ่งถือเป็นรายงานแรกของพื้นที่ แต่นกปรากฏตัวให้เห็นในช่วงเวลาไม่กี่วัน คาดว่านกแค่แวะพักระหว่างอพยพ นอกจากนั้นปากแม่น้ำประแสร์ยังมีรายงานพบนกที่ถูกคุกคามในระดับโลกอีก 3 ชนิด ได้แก่ นกยางจีน *Egretta eulophotes* นกน้อยใหญ่ *Caridris tenuirostris* และ นกอีโก้ยตะโพกสี

น้ำตาล *Numenius madagascariensis* รวมถึงนกที่ใกล้สูญพันธุ์ในระดับประเทศอย่างเช่น นกนางนวลแกลบแม่น้ำ *Sterna aurantia*

2. หมู่เกาะมัน จ.ระยอง

เกาะมันใน ตั้งอยู่ที่ ตำบลกร่ำ อำเภอกแกลง จังหวัดระยอง ห่างจากแหลมแม่พิมพ์ ชายฝั่งจังหวัดระยอง ประมาณ 9 กิโลเมตร เป็นเกาะขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ระหว่างใกล้กับเกาะมันนอกและเกาะมันกลาง สภาพบนดั้งเดิมเกาะเป็นป่าดิบแล้ง แต่ต้นไม้ขนาดใหญ่ได้ถูกตัดออกไปจนแทบหมดไปจากพื้นที่แล้ว บริเวณตามชายฝั่งพบป่าชายเลนเป็นบางส่วน มีหาดหินและหาดทรายล้อมรอบทั้งเกาะ

พื้นที่แห่งนี้เป็นพื้นที่พักอาศัยสำคัญสำหรับนกที่อพยพผ่านหลายชนิด โดยเฉพาะนกแก้วแล้วพันธุ์จีน *Pitta nympha* และนกจับแมลงอกสีน้ำตาลอ่อน *Cyornis bruneatus* ซึ่งเป็นนกที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) ในระดับโลก ซึ่งนกสองชนิดนี้มีรายงานพบเป็นประจำทุกปี ในช่วงประมาณเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม และล่าสุดมีรายงานพบนกโจรสลัดเกาะคริสต์มาส *Fregata andrewsi* ซึ่งเป็นนกใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically

endangered)ในระดับโลกด้วย นอกจากนั้นแล้วยังพบนกชายเลนที่มีสถานภาพเป็นนกอพยพผ่านที่ใกล้ถูกคุกคาม (Near-threatened) อย่างเช่น นกตีนเหลือง *Tringa brevipes* ที่พบได้เป็นประจำในช่วงเดือนเมษายน และนกนกอพยพผ่านชนิดอื่นๆ ที่หายากในระดับประเทศ เช่น นกจับแมลงคิ้วเหลือง *Ficedula narcissina* นกแซวสวรรค์หางดำ *Terpsiphone atrocaudata* และนกจับแมลงหลังเขียว *Ficedula elisae*

3. บึงกะโล่ จ.อุดรดิตถ์

บึงกะโล่ ตั้งอยู่ในเขตตำบลป่าเช่าและตำบลคั่งตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำขนาดใหญ่ที่สุดของจังหวัดอุดรดิตถ์ ตั้งอยู่ติดกับแม่น้ำน่าน ปัจจุบันเป็นแหล่งพักอาศัยของนกน้ำอพยพที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคกลาง บึงกะโล่เป็นแหล่งอาศัยที่สำคัญของนกอพยพหลายชนิด โดยเฉพาะนกจาบปีกอ่อนนอกเหลือง *Emberiza aureola* ซึ่งเป็นนกที่มีสถานะใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) ในระดับโลก โดยปีล่าสุดมีรายงานพบนกชนิดนี้จำนวน 100 ตัว ซึ่งถือเป็นแหล่งที่พบนกชนิดนี้มากที่สุดในประเทศไทยในปัจจุบัน นอกจากนั้นพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งนี้ยังพบนกอพยพชนิดอื่น ๆ อีก เช่น นกยางแดงใหญ่ *Botaurus stellaris* และนกประจำถิ่นที่ถูกคุกคามในระดับประเทศ เช่น นกยอหนุ่ยหลังดำ *Saxicola jerdoni* เป็นต้น

4. อุทยานแห่งชาติแมปิง

อุทยานแห่งชาติแมปิง มีพื้นที่ครอบคลุมอำเภอ ดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน และอำเภอสามเงา จังหวัดตาก เป็นป่าที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้และสัตว์ป่า มีทิวเขาทอดยาวเหยียดสลับซับซ้อน ลำห้วยน้อยใหญ่หลายสิบสาขาไหลผ่านที่สำคัญคือ ลำห้วยแม่หาด ลำห้วยแม่ก่อและทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงามโดยเฉพาะพื้นที่ป่าตั้งอยู่ทางฝั่งซ้ายของลำน้ำปิงตอนเหนือของอ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล 80 เปอร์เซ็นต์

ของพื้นที่มีสภาพเป็นป่าผลัดใบ โดยเฉพาะป่าเต็งรังซึ่งเป็นสังคมพืชเด่นในพื้นที่ ผืนป่าเต็งรังที่อุดมสมบูรณ์ของอุทยานแห่งชาติแมปิง เป็นถิ่นอาศัยที่สำคัญของนกที่ถูกคุกคามในระดับโลกหลายชนิด โดยเฉพาะกลุ่มนกหัวขวานที่มีถิ่นอาศัยหลักในป่าเต็งรัง ได้แก่ นกหัวขวานใหญ่สีเทา *Mulleripicus pulverulentus* ซึ่งเป็นชนิดที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) ในระดับโลก นกหัวขวานใหญ่สีดำ *Dryocopus javensis* และนกหัวขวานด่างท้องน้ำตาลแดง ซึ่งเป็นนกที่ถูกคุกคามในระดับประเทศ รวมถึงนกอีกหลายชนิดที่พบได้ในป่าเต็งรังเท่านั้น เช่น เหยี่ยวเล็กตะโพกขาว *Polihierex insignis* นกอีแพรดคิ้วขาว *Rhipidura aureola* และนกไต่ไม้ท้องสีส้ม *Sitta neglecta* เป็นต้น นอกจากนี้บริเวณรอบ ๆ ทะเลสาบดอยเต่า ที่อยู่ทางตอนเหนือของพื้นที่นี้ เคยมีรายงานพบนกอินทรีปีกลาย *Lophaelus clanga* อีกด้วย

5. แนวแม่น้ำโขงจากชาบนานถึงโขงเจียม

สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบ เป็นเขาเตี้ยๆ มีแม่น้ำโขงเป็นแนวเขตโดยตลอดความยาวประมาณ 63 กิโลเมตร สภาพพื้นที่โดยรวมเป็นลานหิน รอบแนวเขตถัดจากฝั่งแม่น้ำโขงจะเป็นหน้าผาสูงชัน ความสูงโดยเฉลี่ยประมาณ 200 เมตรจากระดับน้ำทะเล สภาพป่าโดยทั่วไปเป็น ป่าเต็งรัง เสียส่วนใหญ่ ตามพื้นที่มีหินโผล่ ลักษณะเป็นป่าโปร่ง ต้นไม้แคระแกร็น แต่มีความสวยงามตามธรรมชาติ พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ เต็ง รัง เหียง ประดู่ พืชพื้นล่างเป็นพวกไผ่ป่าขึ้นอยู่กระจายทั่วพื้นที่ สภาพป่าจะเปลี่ยนเป็น ป่าดิบแล้ง ในบริเวณที่ราบลุ่มแถบริมห้วยหรือริมแม่น้ำ เนื่องจากมีความชุ่มชื้นพอประมาณตลอดปี นอกจากนี้ ยังพบป่าสนสองใบที่ขึ้นเองตามธรรมชาติ กระจายกระจายในส่วนที่เป็นพื้นราบบนภูต่างๆ จากการสำรวจแก่งหินและหาดทรายตามริมแม่น้ำโขงในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงต้นเดือนธันวาคม ปี 2557 พบนกเด้าลมแม่น้ำโขง *Motacilla samveasne* กระจายอยู่ตั้งแต่รอย

ต่อระหว่างอำเภอขามเฒ่า จังหวัดอำนาจเจริญ และอำเภอเขมราฐ จนถึงอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังพบบนกแอ่นทุ่งเล็ก *Glareola lactea* รวมถึงนกที่มีสถานะใกล้ถูกคุกคามในระดับโลก ได้แก่ นกกระแตผิโหล่ง *Esacus recurvirostris* นกกระแตหาด *Vanellus duvaucelii* และนกนางนวลแกลบแม่น้ำ *Sterna aurantia* เป็นต้น นอกจากนี้บริเวณหน้าผาที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม ยังเป็นแหล่งทำรังวางไข่ที่สำคัญของนกนางแอ่นผาศีคล้า *Ptyonoprogne concolor* อีกด้วย

6. กลุ่มป่าเขาสก-คลองแสง

กลุ่มป่าเขาสก-คลองแสง เป็นกลุ่มป่าที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้ ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พังงา ชุมพรและระนอง ประกอบด้วย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 5 แห่ง ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคอนแม่ยายหม่อน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองนาคา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยัน และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดนปริวรรต รวมถึงอุทยานแห่งชาติอีก 5 แห่ง ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติเขาสก อุทยานแห่งชาติคลองพนม อุทยานแห่งชาติแก่งกรุง อุทยานแห่งชาติศรีพังงา และอุทยานแห่งชาติเขาหลัก-ลำรู่ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าดิบชื้น มีเทือกเขาสลับซับซ้อนใจกลางของกลุ่มป่ามีเขื่อนรัชชประภา ซึ่งเป็นเขื่อนขนาดใหญ่อยู่ในพื้นที่ บางพื้นที่มีสภาพเป็นยอดเขาสูง เช่น ยอดหลังคาตึก ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองนาคา ที่มีความสูงถึง 1,395 เมตร จากระดับน้ำทะเล

กลุ่มป่าคลองแสง เป็นพื้นที่แห่งเดียวในประเทศไทยที่มีรายงานยืนยันของ นกกระสาคอขาวปากแดง *Ciconia stormi* ซึ่งเป็นนกที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) ในระดับโลก โดยระยะหลังมีรายงานพบเห็นในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกจากนี้แล้วในปัจจุบันยังมีรายงานพบนกที่

มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) อีก 2 ชนิด ได้แก่ เหยี่ยวหงอนสีน้ำตาลทองขาว *Nisaetus nanus* ที่มีรายงานพบในพื้นที่อุทยานแห่งชาติศรีพังงา และนกเงือกกรมช้างปากเรียบ *Rhyticeros subruficollis* ที่มีรายงานพบในอุทยานแห่งชาติแก่งกรุงและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยัน แต่คาดว่านกเงือกกรมช้างปากเรียบที่พบในพื้นที่นี้ เป็นเพียงนกอพยพผ่านพื้นที่เท่านั้น นอกจากนี้แล้ว กลุ่มป่าคลองแสง ยังมีรายงานพบนกที่ถูกคุกคามและใกล้สูญพันธุ์ในระดับประเทศอีกหลายชนิด เช่น เหยี่ยวปลาใหญ่หัวเทา *Ichthyophaga ichthyaetus* เหยี่ยวคางคาว *Macheiramphus alcinus* นกแต้วแล้วยักษ์ *Pitta caerulea* นกปากกบปากซีใต้ *Batrachostomus stellatus* และนกชนหิน *Rhynoplax vigil* เป็นต้น

7. เขาดินสอ จ.ชุมพร

พื้นที่เขาดินสอเป็นป่าชุมชน ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบางสน อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร สภาพพื้นที่ในอดีตเป็นป่าดิบชื้น แต่ต้นไม้ขนาดใหญ่ถูกตัดไปเกือบหมดในยุคของการสัมปทานป่าไม้ พื้นที่บนยอดเขาเป็นลานเรียบกว้างปกคลุมด้วยทุ่งหญ้า มองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกลทั้งด้านทิศตะวันออก ซึ่งเป็นท้องทะเลและชายหาดทุ่งวัวแล่น และด้านทิศตะวันตกจะมองเห็นทางรถไฟไปจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สวนผลไม้และสวนยางพารา ทิวเขาสลับซับซ้อนสวยงามทอดไกลจดประเทศพม่า

พื้นที่เขาดินสอเป็นพื้นที่ที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับนกอพยพผ่าน ซึ่งเป็นช่องทางบินผ่านเข้ามาของนกอพยพจำนวนมาก โดยพื้นที่มีลักษณะคล้ายคอขวด ในฤดูกาลอพยพเมื่อปี 2557 ที่ผ่านมา พบว่ามีเหยี่ยวอพยพที่บินผ่านพื้นที่นี้จำนวนทั้งสิ้น 287,389 ตัว โดยเฉพาะเหยี่ยวกิ้งก่าสีดำ *Aviceda leuphotes* ที่นับได้ 154,716 ตัว นอกจากนี้ยังมีรายงานพบนกอพยพผ่านชนิดที่ถูกคุกคามในระดับโลกอีก 2 ชนิด ได้แก่ นกอินทรีปีกปลาย *Lophaelatus clanga* และ นกลุมพูแดง *Columba punicea*

การปรับปรุงขอบเขตของพื้นที่ IBAs ขอบเขตของพื้นที่ IBAs ที่ยังไม่ถูกต้องให้เป็นปัจจุบัน เช่น TH07 ผังแม่น้ำโขง อำเภอเชียงแสน รวมเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองบงคาย และระบุขอบเขตของพื้นที่ IBAs ที่ครอบคลุมพื้นที่ขนาดใหญ่ให้เฉพาะเจาะจงและเป็นปัจจุบัน เช่น TH31 ที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่าง ซึ่งมีพื้นที่บางกระบือ จ.สมุทรปราการ และทุ่งลาดกระบัง ในกรุงเทพฯ และอาจรวมพื้นที่ชุ่มน้ำปากพลี จ.นครนายก เป็นส่วนหนึ่ง หรือ TH20 เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำสนามบิน พิจิตรนาเสนอพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด และพื้นที่สำนักสงฆ์ดอนใหญ่ เป็นส่วนหนึ่ง และ TH32 อ่าวไทยตอนใน ที่อาจแยกเป็นพื้นที่ย่อย เช่น พื้นที่ชุ่มน้ำโคกขาม จ.สมุทรสาคร พื้นที่ชุ่มน้ำปากทะเล-แหลมผักเบี้ย จ.เพชรบุรี รวมทั้งพิจารณาพื้นที่ IBAs ที่มีสภาพเปลี่ยนแปลงไปแล้ว เพื่อเสนอถอดจากบัญชีรายชื่อพื้นที่ IBAs เช่น TH035 บ้านคลองมะละกอใต้ และ TH039 ท่ายาง จ.ชุมพร

การปรับปรุงแบบฟอร์มประเมิน เพื่อติดตามตรวจสอบพื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นก (IBAs) ในประเทศไทย ให้ง่ายต่อการกรอกข้อมูล พร้อมแนบรายชื่อชนิดพันธุ์นก ได้แก่ A1 ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามระดับโลก และ A2 ชนิดพันธุ์ที่มีขอบเขตการแพร่กระจายจำกัด เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถช่วยประเมินพื้นที่ IBAs ได้

การจัดโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าด้านการเก็บข้อมูลนกที่มีความสำคัญ หายาก และใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ IBAs ของประเทศไทย โดยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จ.อุทัยธานี เป็นสถานที่จัดโครงการฝึกอบรมนำร่องแห่งแรก (หน่วยพิทักษ์ป่าห้วยแม่टी) เมื่อวันที่ 7-9 สิงหาคม พ.ศ. 2558 เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านวิชาการเกี่ยวกับนก เช่น การจำแนกชนิดนกที่มีความสำคัญ หายาก

และใกล้สูญพันธุ์ให้กับเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เป็น IBAs ของประเทศไทย พัฒนาทักษะด้านการเก็บข้อมูลนก และการใช้แบบฟอร์มประเมินเพื่อติดตามตรวจสอบพื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นก (IBAs) ในประเทศไทย รวมทั้งพัฒนาทักษะด้านการสื่อความหมายธรรมชาติโดยใช้ นกเป็นตัวชี้วัด การเรียนรู้เรื่องความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ และการอนุรักษ์ ซึ่งในหลักสูตรของโครงการฝึกอบรมมีเนื้อหาหลัก ได้แก่ การจำแนกชนิดนกที่มีความสำคัญ หายาก และใกล้สูญพันธุ์ ตามระบบนิเวศป่าแบบต่างๆ การจำแนกชนิดนกจากการฟังเสียงร้อง การจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับนก และการสังเกตสุขภาพนก การสื่อความความทางธรรมชาติและระบบนิเวศ โดยใช้นกเป็นตัวชี้วัด การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และความรู้เกี่ยวกับพื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นก (IBAs) ในประเทศไทย

การจัดพิมพ์โปสเตอร์ นกที่ถูกคุกคามในพื้นที่ IBAs ของประเทศไทย เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับชนิดพันธุ์นกที่มีความสำคัญในพื้นที่ IBAs ได้แก่ โปสเตอร์นกที่ถูกคุกคามในกลุ่มป่าตะวันออก โปสเตอร์นกชายเลนที่ถูกคุกคามในระดับโลก ที่พบในอ่าวไทยตอนใน โปสเตอร์นกที่ถูกคุกคามในกลุ่มป่าฮาลา-บาลา และโปสเตอร์ IBAs พื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นกและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งโปสเตอร์ที่จัดพิมพ์เหล่านี้ได้มอบให้กับโรงเรียน หน่วยงานราชการ และเอกชนในพื้นที่อนุรักษ์ที่เกี่ยวข้อง

สุดท้ายนี้ สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย ขอขอบคุณ Critical Ecosystem Partnership Fund (CEPF) ที่เป็นผู้ให้ทุนสนับสนุนกิจกรรมโครงการประเมินและติดตามตรวจสอบพื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นก (IBAs) ในประเทศไทยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ●

ภาพบรรยากาศ

งานเทศกาลดูนกเมืองไทย Thailand Bird Fair 2016

ภาพบรรยากาศกิจกรรม Night Watch

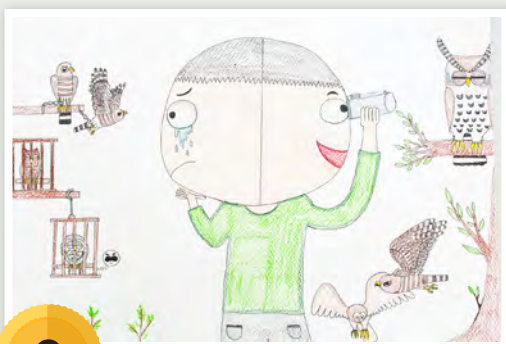

ผลการประกวดวาดภาพระบายสี

หัวข้อ “นิกลำนารักษ์” ระดับประถมศึกษาตอนปลาย

ด.ญ.เนตรอัปสร กาภาแก้ว
โรงเรียนแก้วอินทร์สุราษฎร์

ด.ช.กตัญญู วุฒิชัยรณาร
โรงเรียนทอสี

ด.ญ.พัชรนันท์ เพ็ชรพันธุ์งาม
โรงเรียนสารสาสน์สุขสวัสดิ์

ด.ช.ปรกรณ์ ลัมพรจิตรวิไล
โรงเรียนสารสาสน์สุขสวัสดิ์

ผลการประกวดวาดภาพพระบายสี
หัวข้อ “นิกลำนารักษ์” ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ด.ญ.ภัณฑิรา กำแหงนิคโกน
โรงเรียนสตรีวิทยา

ด.ญ.กฤษกานต์ พิลาคง
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศดินเดชา

ด.ญ.นิศาชล โตล้ำ
โรงเรียนบางละมุง

ด.ช.คณัฐ วงษ์ชัยศรี
โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

One Park, Many Worlds in Bale Mountains National Park

ดูนกต่างแดน @ เอธิโอเปีย

▲ Kniphofia, Red Hot Poker

จุดหมายที่ผมกำลังจะพาผู้อ่านทุกท่านไปเห็นไปรู้จักในครั้งนี้ อยู่ห่างจากประเทศไทยมากโขทีเดียวครับ ไม่รู้ว่าที่นี่จะเป็นเป้าหมายการเดินทางของใครหรือไม่ แต่สำหรับผมการออกนอกทวีปครั้งแรกในชีวิตที่ถูกปิดกั้นมาไว้แต่แรกแล้วคือที่นี่ “ประเทศเอธิโอเปีย” ประเทศที่อยู่ในระดับความสูงเฉลี่ยมากกว่า 2,500 เมตร มีสภาพอากาศหนาวเย็นตลอดทั้งปี พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง บางส่วนเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำไนล์สีน้ำเงิน (Blue Nile River) ที่จะไหลไปรวมกับ

แม่น้ำไนล์ใน (White Nile River) ก่อนจะรวมตัวกันเป็นแม่น้ำไนล์สายหลัก ซึ่งเป็นแม่น้ำสายที่ยาวที่สุดของโลก ประเทศที่มีความแตกต่างทางศาสนาที่อยู่ร่วมกันได้ และประเทศที่เป็นต้นกำเนิดของกาแฟของโลก ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้น่าจะเป็นเหตุเป็นผลมากพอที่ทำให้ตัดสินใจเดินทางไปดูนกถ่ายภาพยังประเทศที่คนไทยส่วนใหญ่เข้าใจว่ามีแต่เด็กและกระแกร็น ผอมโซ แห้งแล้ง กันดาร และทุกอนุแผ่นดินเป็นสีน้ำตาล นับหนึ่งใหม่มาทำความรู้จักประเทศแห่งนี้ เดินทางไปพร้อมกับผม ไปดูนกสวย ๆ สีเจี๊ยบ ๆ กัน

ด้วยความที่ผู้คนส่วนใหญ่ของเอธิโอเปียมีความเข้มข้นในการนับถือศาสนาทั้งคริสต์นิกายออร์ทอดอกซ์และศาสนาอิสลาม มีความเกรงกลัวต่อบาปพอสมควร เราจึงแทบไม่เห็นการล่าสัตว์หรือยิงนกในประเทศแห่งนี้เลย สัตว์ป่าจึงไม่กลัวคนอยู่ร่วมกันได้อย่างสบายใจ และหากกล่าวถึงสถานที่ที่สัตว์ป่าสามารถอยู่ร่วมกับคนอย่างเห็นได้ชัดที่สุดผมขอแนะนำที่นี่ “อุทยานแห่งชาติบาเลเมาท์เทนส์ (Bale Mountains National Park)” ที่เราสามารถเห็นคนขี่ม้าต้อนแพะในทุ่งที่มีฝูงในยาลาภูเขา นับร้อยเดินไปมา เดินทางไปพร้อมกับผม สู่อุทยานแห่งชาติที่มีสโลแกนสุดเก๋ว่า “One Park, Many Worlds”

▲ Headquarter at Dinsho

อุทยานแห่งชาติบาเลเมาท์เท็นส์ (Bale Mountains National Park) มีเนื้อที่กว่า 2,000 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในเขตภูมิภาคโอโรมียา สภาพเส้นทางก่อนถึงอุทยานฯ เป็นภูเขาสูงระดับ 2,500 – 3,800 เมตรจากระดับน้ำทะเล ซึ่งพอเข้าสู่อุทยานฯ จะเป็นเนินเขาที่มีทุ่งหญ้าเขียวขจี สุดสายตา แวะดูนกได้ตลอดทาง เริ่มเห็นต้นนิปีไฟเฟีย (Kniphofia) หรือต้นคอปเปลิงเทวดาชูช่อสีสีแดงอมเหลืองส้มอยู่เป็นระยะๆ ซึ่งน้ำหวานจากดอกไม้ชนิดนี้เป็นที่โปรดปรานของเหล่านกกินปลีเป็นอย่างยิ่ง ทั้ง Tacazze Sunbird นกกินปลีขนาดใหญ่มาก มีขนลำตัวสีม่วงเหลือบ รวมทั้ง Malachite Sunbird ที่มีขนาดเล็กกว่า มีขนลำตัวสีเขียวเหลือบเหมือนสีของแรมมาลาโคด์ ในทุ่งดอกไม้ใกล้ๆ มี Yellow Bishop สีเหลืองสดใสให้ดู ตัดกับสีของ Northern Red Bishop สีแดงจัดจ้าน Pin-tailed Whydah ก็พบได้ไม่ยาก ส่วนนกชนิดอื่นๆ ที่พบบริเวณนี้ คือ Moorland Chat และ Thekla Lark มักพบกระโดดและเดินหากินบนพื้นดิน และหากโชคดีก็สามารถพบ Abyssinian Ground-hornbill นกเงือกเดินดินขนาดใหญ่บนเส้นทางสายนี้อีกด้วย

▲ Malachite Sunbird, Male

เดินทางต่อมาอีกไม่ไกลจากภูเขาสูงจากนี้เป็นทางลงเขาและจะสังเกตเห็นป้ายอุทยานแห่งชาติบาเลเมาท์เท็นส์อย่างชัดเจนริมถนนด้านซ้ายเป็นอันว่าเราเดินทางมาถึงจุดหมายปลายทางอย่างเป็นทางการแล้ว บริเวณนี้เป็นแอ่งกระทะในหุบเขาเป็นทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ สุดสายตาถูกโอบล้อมด้วยเทือกเขาบาล่ มีพุ่มไม้เตี้ยๆ ระดับเอวหรือสูงกว่าขึ้นกระจายอยู่ทั่วบริเวณ สถานที่แห่งนี้เรียกว่า “ทุ่งหญ้าไคยไชย์ Gaysay Grasslands” แม้จะอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติแต่เนื่องจากมีทางหลวงตัดผ่านทำให้สัตว์ป่าและผู้คนต้องปรับตัวอยู่ร่วมกันได้ ซึ่งเท่าที่เห็นก็อยู่ด้วยกันได้จริง ๆ แกมสัตว์ป่าส่วนใหญ่ก็ออกมาหากินริมถนนทั้ง Olive Baboon ที่มักมาขออาหารจากรถที่ผ่านไปมา ฝูง Nolan Warthog เรือนร้อย และที่นี่ยังเป็นแหล่งหากินสำคัญของสัตว์กินพืชจำพวก Antelope อย่าง ในายาลาภูเขา (Mountain Nyala) สัตว์หายากและเป็นสัตว์ถิ่นเดียวที่พบได้เฉพาะที่เอริโอเปียเท่านั้น ที่นี้มีประชากรหลักหลายร้อยหรือหลักพันกว่าตัวทีเดียว และไฮไลต์สำหรับที่นี่อีกชนิดคือ Serval สัตว์กินเนื้อจำพวกแมวขนาดกลางที่พบได้บ่อยๆ ถ้าเทพีแห่งโชคเข้าข้าง ในส่วนของนกนั้น เกือบทั้งหมดเป็นนกขนาดเล็กถึงกลางที่พบเกาะตามพุ่มไม้เตี้ยๆ อย่าง

▲ Northern Red Bishop

▲ Pin-tailed Whydah

▲ Mountain Nyala (ENDEMIC), Gaysay Grasslands

▲ Abyssinian Catbird (ENDEMIC)

▲ Tawny Eagle

▲ Blue-winged Goose (ENDEMIC)

African Stonechat, Abyssinian Longclaw (ENDEMIC), Ethiopian Siskin และ Pectoral-patched Cisticola บนพื้นสนามหญ้าอย่าลืมมองหา Rouget's Rail ซึ่งเป็นนกอัญชันถิ่นเดียวที่พบได้เฉพาะที่เอธิโอเปียกับเอริเทรียเท่านั้นและพบได้อยู่เรื่อย ๆ ตลอดการเดินทาง

จากนั้นเดินทางต่อไปยังเมืองดินโซ เลี้ยวขวาไปอีกไม่กี่กิโลเมตรก็จะถึงที่ตั้งของที่พักการอุทยานฯ บริเวณนี้มีสภาพเป็นป่าสนและไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ขึ้นหนาแน่น Abyssinian Catbird (ENDEMIC) เจอได้ไม่ยากเช่นเดียวกับ Streaky Seed eater, Little Rush Warbler, Cinnamon Bracken Warbler, Montane White-eye, Ethiopian Boubou (ENDEMIC), White-backed Black Tit

(ENDEMIC), Tawny-flanked Prinia, Brown Woodland Warbler, Yellow-crowned Canary, Mountain Thrush, Common Waxbill, Baglaffeht Weaver, Ethiopian Cisticola (ENDEMIC) และ Abyssinian Slaty Flycatcher (ENDEMIC) ใครอยากเจอสัตว์กินพืชชนิดอื่น ๆ ทั้ง Bohor Reedbuck, Nolan Warthog, Mountain Nyala และโดยเฉพาะ Menelik's Bushbuck ซึ่งเป็นสัตว์ถิ่นเดียวหายากของเอธิโอเปียเดินสวนกันไปมา บางตัวนอนได้ร่มต้นสนขนาดใหญ่ แนะนำที่นี่เลย

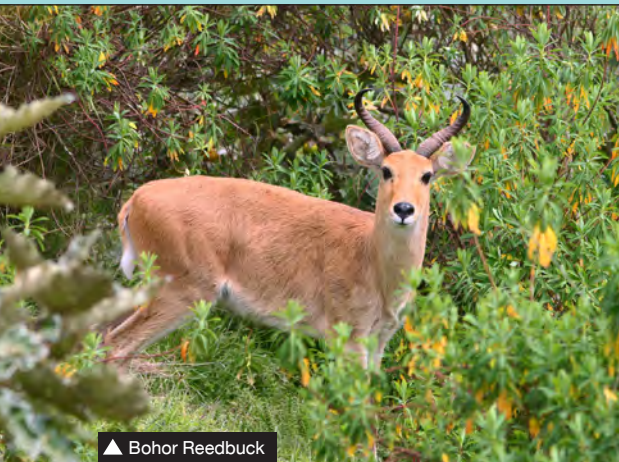
สถานที่ที่สวยสุดแต่ยังอยู่ในเขตอุทยานฯ ต้องเดินทางไปอีกกว่า 25 กิโลเมตร และต้องขออนุญาตจากอุทยานฯ ก่อนล่วงหน้าโดยจะมีคนดูแลที่ท้องถิ่นนำไป คือบริเวณที่เรียกว่าที่ราบสูงซานเนตติ (Sanetti Plateau) ที่นี่แทบไม่มีต้นไม้ขนาดใหญ่ เป็นที่ราบสูงสุดสายตาได้ชื่อว่าเป็นหลังคาของแอฟริกาเพราะความสูงโดยเฉลี่ยมากกว่า 4,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล นักดูนกและนักถ่ายภาพที่มาที่นี่มีเป้าหมายหลักเหมือน ๆ กันคือ ตามหาหมาป่าเอธิโอเปีย (Ethiopian Wolf) สัตว์ถิ่นเดียวของเอธิโอเปียหายากและเหลืออยู่ในธรรมชาตินับตัวได้ ซึ่งเราหาอย่างเต็มภาคภูมิ ส่วนนกก็มีให้ดูไม่กี่ปีกิน แต่ที่น่าสนใจคือเราได้พบนกหายากอย่าง Moorland Francolin

▲ Spot-breasted Plover (Lapwing), Sanetti Plateau

▲ Wattled Cranes, Sanetti Plateau

▲ Bohor Reedbuck

▲ Menelik's Bushbuck (ENDEMIC)

ถึง 4 ตัว แถมด้วย Wattled Crane 2 ตัว รวมทั้งนกชนิดอื่นๆ เช่น Chestnut-naped Francolin, Tawny Eagle, Blue-winged Goose (ENDEMIC), Ruddy Shelduck, Augur Buzzard, Moorland Chat และ Spot-breasted Plover (ENDEMIC) หากบินผ่านด้านตรงจมองมาไม่ไกล เป็นทุ่งดอกคอบเพลิงเทวดาพบ Red-winged Starling, Abyssinian Ground-thrush ตัวนี้หายากมาก และ Wattled Ibis (ENDEMIC) อีกฝูงใหญ่

ตลอดการเดินทางกว่า 10 วันในเอธิโอเปียเราพบ นกไปกว่า 250 ชนิด สัตว์ป่าอีกมากมายหลายชนิด คงเล่าไม่จบในคราวเดียว จึงขอนำเสนอได้เพียงเท่านี้หากมีโอกาส จะมาเล่าเรื่องให้อ่านกันอีก ขอให้มีความสุขกับการดูนก และสนุกในทุกการเดินทางนะครับ ขอบขอบคุณครับ ●

ข้อมูลการเดินทาง

ค่าธรรมเนียม: สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติค่าธรรมเนียมในการเข้าอุทยานแห่งชาติในเอธิโอเปียมีอัตราเท่ากับหมดทุกที่ ตกคนละ 90 เบบอร์ หรือ ประมาณ 144 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 23 กรกฎาคม 2559)

มัดคุกศกัท้องถิ่น: ข้อบังคับอีกอย่างคือนักท่องเที่ยวที่เข้าพื้นที่ต้องมี มัดคุกศกัท้องถิ่นในการนำเข้าพื้นที่ต่างๆ ซึ่งทางอุทยานฯ จะเป็นผู้จัดการ ให้ ซึ่งอาจมีเพียง 1 คนต่อ 1 กลุ่ม ค่ามัดคุกศกัต่อหัว 100 เบบอร์/ต่อวัน

แหล่งดูนกแนะนำ: Gaysay Grasslands, BM Headquater IIa: Sanetti Plateau

ที่พัก: เมืองด็นโช (Dinsho), เมืองโรเบ (Robe) และเมืองโกบา (Goba)

การเดินทาง: อุทยานฯ อยู่ห่างจากเมืองหลวงแอดดิสอาบาบาประมาณ 400 กิโลเมตร เริ่มต้นเดินทางลงใต้จากแอดดิสอาบาบาสู่เมืองซาเยมาเน ตามทางหลวง หมายเลข 7 ระยะทาง 252 กิโลเมตร จากนั้นเลี้ยวซ้ายตามทางหลวงหมายเลข 81 และ 90 ผ่านเมืองโดโดลา (Dodola) ถึงเมืองด็นโช (Dinsho) ระยะทาง 156 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาขึ้นที่ทำการอุทยานฯ ระยะทาง 1 กิโลเมตร

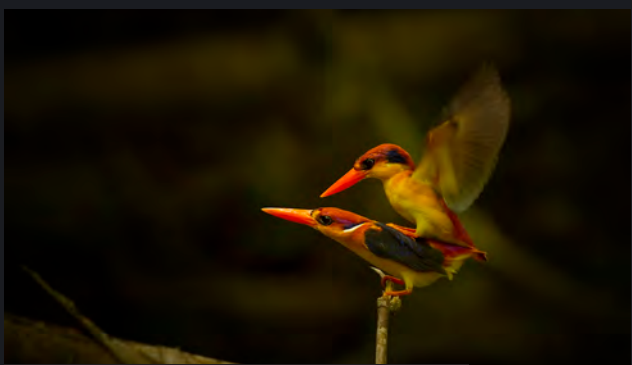
เว็บไซต์: www.balemountains.org

▲ Sanetti Plateau

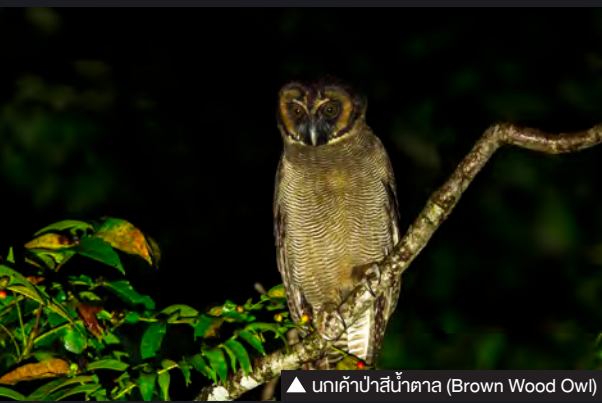
▲ นกกาก, นกกาฮัง, นกกระเว หรือ นกอีโหล (Great Hornbill)

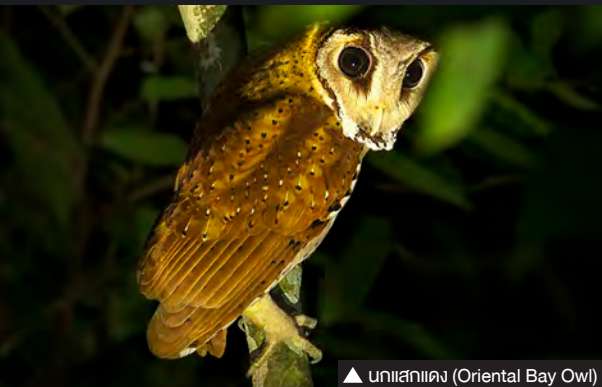
▲ นกกระเต็นน้อยสามนิ้วหลังดำ (Oriental Dwarf Kingfisher)

▲ นกกระเต็นลาย ตัวผู้ (Banded Kingfisher, male)

▲ นกเค้าป่าสีน้ำตาล (Brown Wood Owl)

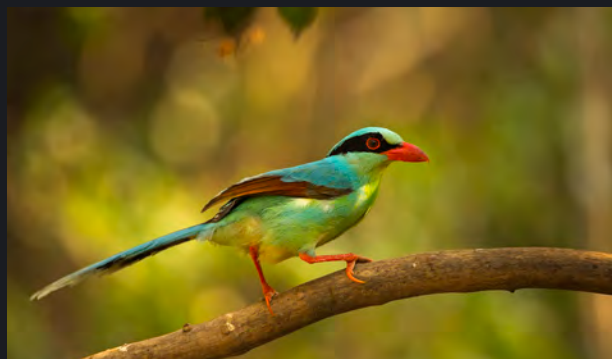
▲ นกแอ่นแดง (Oriental Bay Owl)

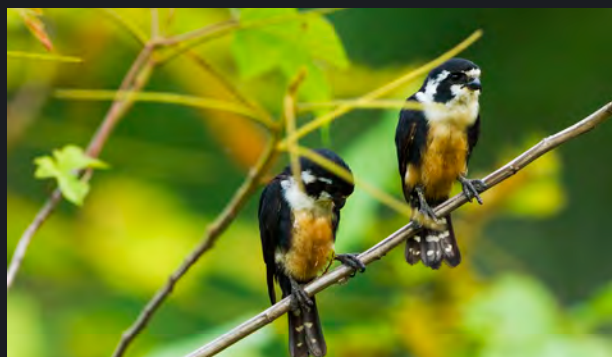
▲ นกกระติ๊ดขี้หมู , นกไฟ (Pin-tailed Parrotfinch)

▲ นกจาบคาเคราแดง (Red-bearded Bee-Eater)

▲ นกลาλιάเขียว (Common Green Magpie)

▲ เหยี่ยวแมลงปองดำ (Black-thighed Falconet)

▲ นกดินแดงสีเทาดำ ตัวผู้ (Siberian Thrush, male)

▲ นกติดสุลต่าน (Sultan Tit)

▲ นกโพะดกคอสีฟ้า (Blue-throated Barbet)

แก่งกระจาน... ในความทรงจำของข้าพเจ้า

แก่งกระจาน... ชื่อนี้หากเป็นผู้ที่รักและชื่นชมในธรรมชาติเชื่อว่าน้อยคนนักที่จะไม่รู้จัก และในจำนวนนั้นก็น่าจะมามากมายที่ได้เคยเข้าไปเยี่ยมเยือนกันมาแล้ว บ้างก็ครั้งเดียวแต่บ้างก็คงจะหลาย ๆ ครั้ง ผมเองก็เป็นคนหนึ่ง ที่รักการไปดูนกที่แก่งกระจานเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตไปโดยไม่รู้ตัว

เมื่อย้อนนึกไปถึงอดีตที่เกี่ยวข้องกันก็มีความหลังและประสบการณ์กับสถานที่นี้มานานพอสมควร ย้อนไปถึงตั้งแต่เมื่อยังไม่บังเกิดมีอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ซึ่งมันก็น่าช้า...ว่าทำไมเราถึงได้มีความผูกพันกับสถานที่นี้ ตั้งแต่เมื่อครั้งที่ยังเป็นเด็กนักเรียนประถมที่โรงเรียนปอโรหารวิทยา ตั้งอยู่ตรงข้ามสถานเสาวภา ใกล้ ๆ กับโรงพยาบาลจุฬาฯ จากวันนั้นถึงวันนี้มันก็กว่า 50 ปีมาแล้ว โรงเรียนจัดให้มีทัศนศึกษานอกสถานที่ ช่วงนั้นปี พ.ศ.2510 (ตอนนั้นผมอยู่ประถม 7 หรือ ป.7) สถานที่นั้นก็คือเขื่อนแก่งกระจาน เรา นั่งไปด้วยรถบรรทุกสองแถวขนาดกลางไปที่

เขื่อน มันช่างใหญ่โตเสียนี้กระไร แต่ความตื่นเต้นก็มีได้ไม่นานนักเพราะว่ามันทั้งร้อนและแล้ง มีป่าไผ่แห้ง ๆ เหลือ ๆ คลุมไปทั่ว น้ำในเขื่อนก็ไม่ได้มีมากมายนักเพราะเขื่อนเพิ่งสร้างเสร็จไม่นานนัก นั่นคือความหลังครั้งแรกของผมกับแก่งกระจาน ที่ตัวเขื่อนสร้างเสร็จในปี พ.ศ.2509 ในช่วงนั้นยังไม่มีการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จนกระทั่งต่อมาในปี พ.ศ.2524 กรมป่าไม้ ในขณะนั้นจึงได้ประกาศตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

ด้วยลักษณะที่ตั้งของอุทยานฯ ตั้งอยู่ในเขตของเทือกเขาตะนาวศรี ตามแนวเหนือ-ใต้ มีด้านตะวันตกติดกับผืนป่าใหญ่ในประเทศพม่า และด้วยความที่เป็นอุทยานแห่งชาติที่มีขนาดพื้นที่ใหญ่ที่สุดของประเทศจึงมีความหลากหลายสภาพภูมิประเทศอันนำมาซึ่งความหลากหลายทั้งพืชและสัตว์ ซึ่งก็หมายถึงนกด้วยเช่นกัน ด้วยความรู้สึก ป่านี้ทำไมช่างยิ่งใหญ่เสียเหลือเกิน ป่าไม้อุดมสมบูรณ์มองไปสุดลูกหูลูกตา ทิวเขาตะนาวศรี ชื่อนี้มีมันดั่งลงในตัวอยู่

แล้ว ยิ่งทำให้ความหลังนี้มีอิทธิพลครอบงำป่าแห่งนี้ไปด้วย โดยส่วนตัวผมเรียกป่าแก่งกระจานนี้เป็นป่าศักดิ์สิทธิ์ เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารมากมาย ที่เด่น ๆ ก็คือ แม่น้ำเพชรบุรีและแม่น้ำปราณบุรี ป่าตลอดสองข้างลำน้ำเพชรบุรีที่ทอดยาวลึกเข้าไปในขุนเขาตะนาวศรีมันสุดจะบรรยาย แล้วการไปเยือนแก่งกระจานครั้งที่ 2 ในราวปี พ.ศ.2527 ช่วงนั้นผมเป็นสมาชิกของมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืช ได้มีจัดกิจกรรมประจำปีเดือนไปเที่ยวป่าแก่งกระจาน การเดินทางสมัยนั้น ถนนหนทางที่เข้าไปจากด่านโง จะเป็นถนนดินซักลากไม้ สองข้างทางค่อนข้างรกทึบ ต้องเดินทางกันด้วยรถบรรทุก ซึ่งทุลักทุเลเอาเรื่อง แถมยังไม่สามารถไปได้ตลอดทางอีกด้วย เราต้องแบกเป้และทุกสิ่งทุกอย่างไปกันเอง เดินเดินแล้วก็เดิน ทั้งร้อนทั้งเหนื่อยเกือบสิบกิโลเมตร แต่ด้วยความงดงามของป่า ทำให้ลืมความเหนื่อยไปได้มากเลย กล้องส่องทางไกลตัวเล็กที่มี ได้ใช้ดูนกบ้างเป็นครั้งคราว กว่าเราจะถึงที่พักกางเต็นท์ก็เกือบจะเย็นค่ำแล้ว

สมัยนั้นยังไม่มีหน่วยป่าไม้บ้านกร่าง เพราะบ้านกร่างยังคงเป็นเพียงบริเวณป่าสองข้างทางธรรมดา ๆ แล้วจุดที่ชวนเราไปพักก็คือในป่าที่บึงที่เลยไปจากลำธารสอง (ปัจจุบันนี้เรานิยมเรียกห้วยพื้นที่อันเป็นที่เข้าใจกันในหมู่คนที่ชอบไปกันแถวนั้นว่าลำธารหนึ่ง สอง และสาม) ประมาณ 200 กว่าเมตรทางซ้ายมือ ไม่มีลานหรือที่ราบเรียบเลย มีแต่รากไม้และใบไม้ที่ล้มมาบนพื้นป่า เราก็พยายามหาที่กางเต็นท์เท่าที่พอจะนอนได้ เข้า ๆ เราตื่นขึ้นมาสูดอากาศที่แสนจะสดชื่นเย็นสบาย สมัยนั้นการดูนกไม่ใช่กิจกรรมหลัก เป็นเพียงกิจกรรมเสริมที่เมื่อเวลาเราเดินป่าชมธรรมชาติแล้วบังเอิญหากเจอจนเข้าเราก็ได้ดู รู้จักมัน ไม่รู้จักมัน ผมพอมีความรู้อยู่บ้างนิดหน่อยเพราะเพื่อนที่เคยเรียนด้วยกันสมัยอยู่มหาวิทยาลัยรามคำแหงเคยสอนพื้นฐานมาให้แล้วก็ให้กล้องส่องนกกอีกด้วย ระหว่างที่เดินชมธรรมชาติลึกเข้าไปอีกนิดหน่อย ก็ได้เจอนกพอสสมควร แต่หลายชนิดผมก็ไม่รู้จักเพราะขณะนั้นเองก็ยังไม่มีความรู้เรื่องคู่มือดูนกไว้ใช้เอง เลยทำให้การดูนกเป็นเพียงกิจกรรมเสริมเพื่อความเพลิดเพลิน การเดินทางไปแก่งกระจานในครั้ง

ต่อมาได้มีโอกาสที่ได้ลองเรือขึ้นไปตามต้นแม่น้ำเพชรบุรีลึกเข้าไปในขุนเขา ป่าไม้ที่สมบูรณ์มาก มีนกเงือกและนกป่านานาชนิดสามารถเห็นได้ตลอดทาง ช่วงไหนน้ำขึ้น เรือหางยาวไม่สามารถผ่านไปได้เราก็ช่วยกันลงเดินเรือต้นเรือให้มันผ่านไปให้ได้ ทุกๆ หลากหลีกเหมือนกัน ได้เข้าไปพักในนั้นด้วย ยามค่ำยามดึกป่าแก่งกระจานได้ส่งผ่านความน่าเกรงขามให้กับเราไม่น้อยเลย ก็น่าเสียดายน้อยตรงที่ความรู้เรื่องนกยังคงมีเพียงเพื่อแค่ให้ความสุขใจยามออกไปท่องเที่ยวเท่านั้น เสียงนกกกลางคืนและเสียงสัตว์ที่ดังลอยลมมาเป็นระยะ ๆ ฟังแล้วชวนหวนโหวททีเดียว ผมยังจำไม่เคยลืม

ด้วยความที่ประทับใจในผืนป่าแก่งกระจานมากและคิดว่าที่นี่จะเป็นที่ที่เราน่าจะมีความสุขกับการดูนกซึ่งเป็นสิ่งที่ผมเองได้ตกหลุมรักการดูนกไปแล้ว ประจวบกับได้รับคำแนะนำว่า หากชอบที่จะดูนกน่าจะไปเป็นสมาชิก "ชมรมดูนกกรุงเทพ" ดีใจมากครับ ดีใจที่จะได้เรียนรู้การดูนกอย่างแท้จริง จึงได้ไปสมัครเป็นสมาชิกและการเริ่มดูนกอย่างเป็นทางการก็เกิดขึ้น หลังจากจากนั้นก็ได้ออกดูนกภาคสนามกับชมรมดูนกกรุงเทพเสมอมา ได้รับการบอกสอนมากมายจากพี่ ๆ ได้ไปดูนกหลายแห่ง แหล่งดูนกที่จะพลาดไม่ได้ก็คงเป็นแก่งกระจานนั่นเอง อดีตอันยาวนานของป่าแห่งนี้กับการดูนกดูเหมือนจะเป็นการได้เห็นความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในสายตาของผม แหล่งดูนกชั้นน่านอย่างอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ทั้ง 2 แห่งนั้นเป็นเหมือนตำนาน แต่เนื่อง

เพราะแก่งกระจานเป็นแหล่งดูนกที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนักและคนดูนกสมัยนั้นส่วนมากก็เป็นคนที่อาศัยใน กรุงเทพฯ จึงค่อนข้างสะดวกและไปได้บ่อย อีกทั้งความสด ใหม่ของพื้นที่ที่ยังไม่ได้มีคนเข้าไปดูนกที่นั่นมาก่อน ความ น่าสนใจที่ทำให้ตั้งที่เป็นเหมือนจุดเชื่อมต่อทางภูมิศาสตร์ ที่น่าจะมีนกหลากหลายที่คาดว่าจะได้พบเจอ รวมกันก็เลย เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญไม่น้อยเลย แต่ถึงกระนั้นหาก จะมีย่นหลังถึงสมัยนั้นกับสมัยนี้ มันเป็นเวลาถึง 30 กว่าปี มีความเปลี่ยนแปลงมากมายเกิดขึ้นที่นั่น ผมอาจ

เป็นคนที่ไม่ค่อยได้เห็นความเปลี่ยนแปลงนั้นมาอย่างต่อเนื่อง บางเรื่องดีขึ้น บางเรื่องแย่ลง คละเคล้ากันไป แต่ก็จะ พยายามให้เห็นภาพของการดูนกในแก่งกระจานตามความ เปลี่ยนแปลงแต่ละช่วง

ยุคบุกเบิกของการดูนกสมัยนั้น ชมรมดูนกกรุงเทพฯ ได้จัดสมาชิกไปเป็นครั้งคราว เรามักเดินทางกันเป็นคณะ ใหญ่หลายสิบชีวิตด้วยรถบัสพัดลม ถนนหนทางจากท่าแยง มายังเขื่อนแก่งกระจานก็ไม่ได้ราบเรียบดังเช่นปัจจุบันนี้เลย ขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อหนึ่งหัวสั้นหัวคลอนกันไปกว่าจะถึงก็ เล่นเอาดิ้นรนเหนื่อยสิ้น การไปแก่งกระจานเราก็จะต้องไป พักกันที่สำนักงานที่ทำการของอุทยานฯ ซึ่งตั้งอยู่ที่ริมอ่าง เก็บน้ำ ซึ่งก็คือสำนักงานที่เราเห็นกันในปัจจุบันนี้เอง สภาพ ไม่ได้ต่างกันมากนักเพียงแต่ดูเก่ากว่านิดหน่อย พอเดินเข้า ขึ้นมามันก็เหมือนว่าเราได้อยู่ในสวรรค์หรือไงนี่ มองผ่าน ออกไปทางหน้าต่างบานสูงใหญ่ของสำนักงาน มีทะเลสาบ กว้างใหญ่เบื้องหน้า ไกลออกไปมีเกาะใหญ่น้อยและเลยต่อ ไปอีกคือขุนเขาตะนาวศรีที่ยิ่งใหญ่และลึกกลับ ความงามได้ สะกดให้เราต้องยืนนิ่งอยู่นานสองนาน ต็มดั่งกับธรรมชาติ ยามเช้า ทุกคนตื่นกันแล้วและมีเสียงแห่งความตื่นเต้นและ ยินดีต่อสิ่งทีทุกคนได้เห็นเบื้องหน้าแล้วต่างก็ทำภารกิจ ของตัวเอง สักพักเราก็เริ่มออกดูนกกัน บางครั้งเราก็ดูกัน บริเวณรอบของที่ทำการอุทยานฯ ซึ่งมีทั้งป่าละเมาะและป่า เบญจพรรณบนที่บนภูเขา และยังมีพื้นที่ตามริมอ่างเก็บน้ำ ให้ได้ส่องหานกอีกด้วย พวกนกแก้ว นกเป็ดผี นกยาง เหล่านี้ ล้วนหาได้ง่าย ตามป่าละเมาะนั้นเล่นนกบั้งรอก นกโพระดก ธรรมดา นกตีทอง มีให้เห็นได้ง่ายเช่นกัน

จากนั้นเราก็จะออกเดินทางต่อเพื่อจะเข้าไปในเขต อุทยานฯ ซึ่งอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานไปเกือบ 20 กิโลเมตร ที่ปากทางเข้าตรงจุดนี้เรียกกันว่าเขาสมยอด มีหน่วยพิทักษ์ป่าตั้งไว้เราชอบเรียกกันว่าด่านใจ เพื่อจะ ตรวจใบอนุญาตก่อนจะเข้าไปได้ ยุคนั้นอุทยานแห่งชาติ แก่งกระจานยังมิได้เปิดให้มีการท่องเที่ยวแก่บุคคลทั่วไป การจะเข้าไปเที่ยวชมธรรมชาติก็ต้องขออนุญาตจากทาง กรมป่าไม้ หรือขออนุญาตโดยตรงจากสำนักงานที่ทำการ อุทยานฯ ซึ่งจะได้ใบอนุญาตเข้าและนำมาแสดงที่ด่านคือ หน่วยพิทักษ์ป่าเขาสมยอดนี้ทุกครั้งไป สาเหตุที่เป็นเช่น นี้ก็เพราะว่าถนนหนทางภายในอุทยานฯ ยังอยู่ในระหว่าง การก่อสร้าง ถนนจึงเป็นเหมือนถนนที่ใช้งานในป่า เป็นถนน ที่พัฒนามาจากถนนที่มีการชักลากไม้จากการทำสัมปทาน ป่าไม้ ช่วงแรกที่เราไปนั้นถนนก็มีเพียงไม่กี่กิโลเมตร รถ สามารถเข้าได้เพียงเท่านั้น เราก็อาศัยดูนกตามสองข้างทาง ไปเรื่อย ความสูงของพื้นที่ช่วงนี้ก็ประมาณ 200-300 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง นกที่พบก็เป็นพวกนกโพระดก หลายชนิด นกแก้ว นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง สีนวลหลัง ทอง นกบั้งรอก เหยี่ยวรุ้ง นกตะขาบทุ่ง นกแอ่นพง นกขมิ้น น้อย ที่ตื่นเต้นสำหรับผมก็คืออนกกตบยุงยักษ์ ที่บังเอิญได้พบ ตัวเป็น ๆ นอนพักในเวลากลางวัน

จนเมื่อผมได้มีโอกาสสัมภาษณ์ให้ใช้เป็นของตนเองยิ่ง ทำให้ไปดูนกได้บ่อยขึ้นไปอีก อาจจะเรียกได้ว่าเกือบจะทุก

อาทิตย์ ผมยังจำได้ดีว่าความสุขที่ได้เข้าไปดูนกในป่านั้น เหมือนเป็นการผจญภัยที่ทำหายอย่างหนึ่งเพราะถนนก็ยังสร้างไม่เสร็จ แต่เพราะความดงมของแก่งกระจานนี้เอง ถึงทำให้ต้องลงทุนกันขนาดนี้ ทุกเช้าเราจะออกเดินดูนกกันอย่างตื่นเต้นและสนุกสนาน นกมากมาย ฟุ่งลิ่งฟุ้งค่าง ฟุ้งชะนี เยอะแยะไปหมด นกหัวขวานนานาชนิดตื่นตาตื่นใจอย่างเช่นนกหัวขวานเขียวหัวดำ นกหัวขวานเขียวปากไฟ นกหัวขวานใหญ่สีเทา นกหัวขวานใหญ่หงอนเหลือง นกหัวขวานปีกแดง นกแอ่นฟ้าตะโพกเทา นกเค้าโม่ง นกเขียวคราม นกสาลิกาเขียว นอกจากนั้นในกลุ่มนกบั้งรอกก็มีมากมายไม่ว่าจะเป็นนกบั้งรอกแดง นกบั้งรอกเขียวอกแดง นกบั้งรอกแดง ซึ่งเป็นนกบั้งรอกที่หาได้ไม่พ่ายักยกเว้นว่าเราจะต้องลงไปดูนกถึงทางภาคใต้โน้นจึงจะพอเห็นได้ นกขุนแผนอกส้ม เหยี่ยวแมลงปอขาวดำ นกคิตสุลต่าน นกเงือกสีน้ำตาล หรือแม้แต่ นกเงือกหัวหงอก ซึ่งเป็นนกที่ไม่คาดว่าจะเจอได้ ก็ยังเคยได้พบสองสามครั้ง บริเวณจาก กม.12 ถัดนั้นเรียกว่าเขาปะการัง จนถึง กม.14 นกที่มีความสำคัญอีกชนิดหนึ่งคือนกแต้วแล้วยักษ์ มีหลายครั้งที่ได้เดินสำรวจนกไปตามลำธารเล็กที่บริเวณ กม.18 มีคนบอกว่าได้ยินเสียงร้อง แต่ไม่สามารถหาตัวนกเจอ เนื่องจากข้างในนั้นค่อนข้างมืดทึบมาก แดดในไม่กี่ปีต่อมาก็ได้มีนักถ่ายภาพนกสามารถถ่ายภาพนกแต้วแล้วยักษ์แห่งป่าแก่งกระจานได้สำเร็จในบริเวณนั้นนั่นเอง บริเวณที่นิยมเดินดูนกกันมากที่สุดตอนนั้นเห็นจะเป็นช่วงระหว่าง กม.16 - กม.18 แหล่งอาบน้ำที่ใกล้ที่สุดก็คือลำธารเล็ก ๆ บริเวณ กม.18

นั่นเอง ซึ่งมีหมี มีช้าง และมีเสือดาว เผลอผ่านกันไปหมด เหตุที่ทำให้แก่งกระจานในสมัยนั้นน่าหลงใหลหนึ่งคือการที่แก่งกระจานตอนนั้นยังมิได้เปิดให้กับบุคคลทั่วไปได้เข้าไป สองคือคนทั่วไปไม่รู้เลยว่าในป่านั้นมีความสวยงาม เนื่องจากไม่มีข้อมูลข่าวสารใดเผยแพร่ออกสู่สาธารณะ และด้วยความที่ยังไม่พร้อมที่จะเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับบุคคลทั่วไปไม่ว่าจะเป็นถนนหนทางหรือสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่าง ดังนั้นจึงมีแต่เพียงนักดูนกเท่านั้นที่ได้มีโอกาสเข้าไปเยี่ยมชม ขณะเดียวกันก็ได้ให้โอกาสนี้เป็นการสำรวจชนิดนกที่สามารถพบได้ไปในตัว และสามคือความสมบูรณ์โดยแท้ของสภาพพื้นที่ซึ่งจะ

สังเกตได้จากป่าที่สมบูรณ์ มีนกและสัตว์ป่ามากมายที่ เหมือนว่าไม่เคยเห็นมนุษย์มาก่อน พวกลิงค่างชะนีค่อนข้าง เชื่องมาก นกไม่ได้ตื่นคนนัก สามารถเดินดูได้ใกล้ๆ ง่ายๆ นกกาบ๋าน้อยหงอนยาวที่ปัจจุบันตามหาที่นั่น สมัยนั้นถือเป็นนกที่แสนธรรมดา เห็นได้ทุกวัน นกแฉ่วแล้วสีน้ำเงิน แม้จะดูได้ยากสักหน่อยเพราะความรกทึบแต่ก็ยังคงมีบินข้ามถนนหรืออยู่เข้าไปในป่าข้างทางใกล้ๆ

ประมาณปี พ.ศ.2531 ก็มีเส้นทางต่อจาก กม.18 ไปจนถึง กม.21 ช่วงนี้มีทางชันมากอยู่หลายช่วง ที่สำคัญว่านั่นคือข้างทางด้านหนึ่งจะเป็นหน้าผาเหวสูงชัน อีกข้างหนึ่งจะเป็นผืนงของหน้าผา ผ่านพ้นจากการไต่ระดับความสูงขึ้นไปเรื่อยๆจนถึงระดับหนึ่งที่ประมาณ 600-700 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง (ช่วง กม.18 จะอยู่ที่ราว 300 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง) เส้นทางเริ่มมีความลาดชันน้อยลงแล้ว จะเป็นทางค่อนข้างเรียบสลับกับเนินขึ้นลงบ้าง เป็นการวิ่งไปตามสันเขา และไหลเขาไปเรื่อยๆแล้วลูกเล่าวิวสองข้างทางสวยจนไม่อาจบรรยายได้ ดังที่ได้กล่าวมาว่าถนนนี้เพิ่งจะสร้างเสร็จ สองข้างทางจึงยังโล่งไม่ได้มีต้นไม้มาบดบังเท่าไร จึงสามารถมองเห็นไปถึงภูเขาอีกฟากหนึ่งได้ชัดเจน ถนนนี้ได้สร้างยาวไปจนจรดปลายทางที่ประมาณกิโลเมตรที่ 34 ตลอดสองข้างทาง สภาพป่าที่ปกคลุมก็เป็นป่าดงดิบสลับกับป่าดงดิบเขา ไม่มีสิ่งปลูกสร้างถาวรใดๆ

▲ นกกะลิงเขียดหางหนาม Ratchet-tailed Treepie
โดย อธิวัณ งบวิชัย

ทั้งสิ้น ยังไม่มีแม้แต่หน่วยพิทักษ์ป่าเขาพะเนินทุ่งที่ กม.30 (หน่วยพิทักษ์ป่าที่มีที่เดียวก็คือเขาสามยอด) การดูนกหน้าใหม่ของแก่งกระเจานได้เริ่มขึ้นแล้ว อย่างน้อยในหนึ่งเดือนก็จะต้องมีสองครั้งที่ต้องไปดูนกที่นั่น นกเด่นที่สามารถพบได้สมัยนั้น ได้แก่ นกหกใหญ่ ซึ่งเป็นนกที่จัดว่าหาดูได้ยากทีเดียวและมักจะพบได้ทางภาคใต้เท่านั้น ก็ยังสามารถเจอได้บนนี้ อีกชนิด คือ นกเขียวปากงุ้ม ที่เจอในขณะที่เดินไต่เนินขึ้นไปจาก กม.18 เพียงไม่กี่กิโล นกเงือกกรามช้างและนกเงือกกรามช้างปากเรียบ พบกันไปมาให้เห็นเป็นครั้งคราว เป็นกลุ่มเล็ก ๆ นกขุนแผนหัวแดง นกปลีกล้วย นกเขียวก้านทอง เขียวยาวต่าง ๆ

แม้แต่นกชนิดหนึ่งที่ได้สร้างความตื่นเต้นยินดีให้กับวงการดูนกในช่วงนั้น ได้แก่ นกกะลิงเขียดหางหนาม ก็ได้พบกันเป็นครั้งแรกในบริเวณนี้เช่นกัน ความยินดีในสมัยนั้นอาจเป็นเพราะเราไม่ได้พบนกใหม่ของประเทศไทยมาระยะหนึ่งแล้ว การที่ได้พบนกใหม่ของประเทศสักตัวหนึ่งในเวลานั้น จึงดึงดูดให้คนดูนกแวะเวียนกันมาตามหา และยังสามารถพบนกต่าง ๆ อีกมากมายหลายชนิด อย่างเช่น นกปรอดหัวดงขาว นกเสือแมลงปีกแดง นกซีไถ่ใหญ่ ส่วนนกที่อพยพย้ายถิ่น ก็พบได้หลายชนิดเช่นกัน อย่างเช่นนกเดินดงสีเทาดำ นกขมิ้นขาว นกขมิ้นแดง ชนิดย่อยที่มีลำตัวสีแดงสด นกสวยางมอื่น ๆ ที่พบได้อีกคือนกพญาปากกว้างหางยาว (ครั้งหนึ่งเราเคยพบกันร่วมฝูงกันที่ต้นไม้ต้นเดียวมากเกินกว่า 30 ตัว น่าตื่นเต้นมากทีเดียว) นกเสือแมลงหัวขาว (นกชนิดนี้หากเราได้เจอ บ่อยครั้งที่เราอาจได้เจอนกกะลิงเขียดหางหนามด้วย นกสองชนิดนี้มีหากินไปด้วยกัน) นกอีแพรดคอขาว นกปรอดภูเขา นกจับแมลงคอขาวหน้าแดง และตัวที่น่าดูอย่างยิ่งคือนกแฉ่วแล้วใหญ่หัวสีน้ำตาล ซึ่งต่อมภายหลังได้พบว่ามีการทำรังวางไข่ต่ำลงมาจนถึงบริเวณ กม.18 แม้ในปัจจุบันนี้ก็ยังคงมีอยู่ครับ

เป็นเวลากว่า 25 ปีแล้ว ความทรงจำของการดูนกบนถนนเส้นนี้ไม่เคยลืมนั่น เราใช้ถนนนั้นแหละเป็นเหมือนโต๊ะอาหาร ถนนลาดยางเรียบราบใหม่เอี่ยม ปูเสื่อลงไป ยกอาหารมาวาง แล้วก็มานั่งล้อมวงจิกกินท่ามกลางบรรยากาศที่รอบตัวเราไปด้วยป่าดงดิบ อากาศรอบตัวเริ่มเย็นลงยิ่งทำให้มีความสุขรู้สึกเป็นสุขอย่างบอกไม่ถูก ความที่ไม่เคยมีรถขึ้นไปข้างบนนั้น ทำให้เรารู้สึกว่านี่เหมือนเป็น

บ้านของเราโดยแท้ อยากจะนอนเล่นกลางถนน อยากจะนั่งเล่นตรงไหน เชิญตามสบาย แล้วเวลาเย็นอย่างนี้แหละคือเวลาที่ดีที่สุดสำหรับกินข้าวแล้วก็นั่งคุยกัน จำไม่ได้แล้วครับว่าเรามีความสุขแบบนี้กันกี่ครั้งกี่ครา เพราะมันนับไม่ถ้วนจริง ๆ แถมเป็นเรื่องปกติเหลือเกินที่ว่าจำนวนชนิดที่เจอในแต่ละครั้งทีไป แทบไม่เคยมีครั้งไหนเลยที่จะได้ต่ำกว่า 100 ชนิด ในเวลาสองวัน จำนวนสูงสุดของผมเองที่นับได้นั้น คือ 131 ชนิด บางท่านอาจได้มากกว่านี้ สองวันในป่าแก่กระจาน ถือว่าไม่น้อยเลย หากจะเทียบกับปัจจุบันนี้ ผมไม่เคยถึง 100 ชนิดมานานมากแล้ว นานจนคิดว่าจะมีโอกาสอย่างนั้นอีกไหม

นอกจากบริเวณดงนกยูงนิยมแถว กม.27-29 แล้วเลยไปจากนั้นไปจนถึงปลายสุดถนนที่ กม.34 ผมก็ได้ไปดูนกแถวนี้ด้วยเช่นกัน สองข้างทางจะมีป่าที่ขนานเป็นช่วง บางครั้งก็จะขับรถตระเวนไป ตรงไหนเสียงนกเยอะ ๆ ก็จะจอดและลงเดินดู มีร่องรอยของสัตว์ขนาดใหญ่อย่างเช่นกระทิง รอยของเสือที่ผมเองบอกไม่ได้ว่าเสือดาวหรือเสือโคร่ง แต่กระนั้นบางครั้งเราก็มีโชคบ้างจากการได้พบเสือดาวและเสือดำที่ออกมาเดินบนถนน และหนึ่งครั้งสำหรับเสือโคร่งแถว กม.32 ออกมานอนฝั่งแฉกกลางถนน นี่คือความยิ่งใหญ่ของผืนป่าที่จัดว่าดีที่สุดในแห่งหนึ่งของประเทศไทย นกที่พบได้ง่ายและบ่อยตามถนนช่วงนี้ก็ได้แก่พวกนกไฟระย้า นกเหยี่ยวและนกอินทรี เหยี่ยวรุ้ง เหยี่ยวทองแดง นกอินทรีดำ และเหยี่ยวนกเขาหงอนสามารถพบได้ค่อนข้างบ่อย กลุ่มนกเป็ดน้ำที่เด่น ได้แก่ นกเป็ดน้ำหางเข้มหัวปีกแดง และนกเป็ดน้ำท้องขาว ส่วนนกมูมและนกเขาเป็ดธรรมดาอันมีไม่น้อยเรียกว่าเป็นนกธรรมดาไปเลย นกขุนแผนหัวแดง นกตั้งล้อ ส่วนนกขนาดใหญ่อย่างเช่นกลุ่มนกเงือก เวลาที่เราเดินดูนกไปเรื่อยก็มักจะเจอได้บ่อยทีเดียว ส่วนมากก็จะเป็นนกกก และนกเงือกกรามช้าง บางครั้งก็นกเงือกสีน้ำตาลเป็นฝูง ตั้งแต่สี่ห้าตัวไปจนบางครั้งสิบกว่าตัว หรือแม้แต่นกเงือกหัวหงอกก็ยังเคยพบแถว กม.32 นอกจากนี้ยังมีนกเงือกที่น่าสนใจอีกชนิดหนึ่งที่ยังไม่ได้ถูกบรรจุเป็นนกชนิดใหม่ของอุทยานแห่งชาติแก่กระจาน คือ นกเงือกคอคแดง เพราะมีการพบเพียงสองครั้งแต่ไม่มีภาพถ่ายยืนยัน อีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้แก่กระจานมีชื่อเสียงโด่งดังและเป็นทีที่ใครต่อใครก็อยากจะมาเที่ยวมาก นั่นก็คือทะเลหมอกที่สวยงามและกว้างใหญ่ ภูมิประเทศตรงช่วงนี้เอื้อต่อการเกิดทะเลหมอกอย่างยิ่ง ทั้งความชื้นสูงของป่าดงดิบเบื้องล่างและความที่มีสภาพเหมือนเป็นหุบแอ่งกระทะขนาดใหญ่ จึงก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติอย่างเช่นทะเลหมอกนี้เกือบจะทุกวันหรืออาจเรียกว่าทุกวันก็ได้

ในกาลต่อมาอุทยานแห่งชาติแก่กระจานก็ได้พัฒนาอีกหลายสิ่งหลายอย่าง เช่นการก่อสร้างพระตำหนักรับเสด็จสร้างหน่วยพิทักษ์อุทยานแบบถาวรอีกสองแห่ง คือที่ กม.15 หรือที่เรารู้จักกันดีว่าหน่วยบ้านกว้าง และที่ กม.30 ที่เรียกกันว่าหน่วยพะเนินทุ่ง อีกทั้งการเปิดให้อุทยานฯเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ด้วยความงามดูเพอร์ล้ำค่า

จึงทำให้การท่องเที่ยวขยายตัวขึ้นอย่างมากมายและรวดเร็ว จุดขายหลักของแก่กระจานสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไปแล้วก็คือการขึ้นไปดูทะเลหมอกที่สวยงาม ซึ่งก็สวยงามจริง ๆ ด้วยผมได้เฝ้าดูการเปลี่ยนแปลงตลอด 30 ปีมานี้ มันมีความเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก บางเรื่องเป็นเรื่องที่ดีขึ้นแต่บางเรื่องกลับเป็นตรงกันข้าม จากถนนดินลูกรังธรรมชาติตั้งแต่ด้านเขาสามยอดไปจนถึงหน่วยบ้านกว้าง เป็นถนนที่เหลาสัตว์ใหญ่น้อยได้ออกมาเดินเล่นและหาอาหาร ได้ถูกเปลี่ยนเป็นถนนลาดยางอย่างดีและกว้าง รถที่เข้ามาใช้พื้นที่อาจจะชอบเพราะขับง่ายและสะดวกราบเรียบ จึงขับรถกันด้วยความเร็ว ช่วงหลัง ๆ นี้ทุกครั้งที่ได้เข้าไปเยือน ก็เจอซากสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่ตายเพราะถูกรถชนรถทับ ในอดีตนั้นนกตบยุงหางยาว จะพบเห็นได้ทุกครั้งที่เราขับรถบนถนนนกจะมาเกาะพักบนผิวดนในเวลาลบค่ำและเช้ามืดก่อนพระอาทิตย์ขึ้น แต่ปัจจุบันนี้หาได้ยากแล้ว พบนกถูกรถทับตายหรือถูกรถชน นอนตายอยู่ข้างทางมีให้เห็นได้บ่อยครั้ง

จำนวนรถและจำนวนนักท่องเที่ยวมีมากมายโดยเฉพาะในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และจะมากเป็นพิเศษในวันหยุดยาว ความเปลี่ยนแปลงลักษณะนี้คงจะพิจารณาว่าเป็นความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีของป่าคงไม่ได้ จะมีส่วนที่ดีบ้างนั้นก็มียุคคือการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทห้องสุขาที่ได้จัดให้เป็นที่เป็นทาง จัดสถานที่กางเต็นท์ให้เป็นสัดส่วน เหล่านี้พอยอมรับได้เพราะอุทยานฯมีนโยบายเพื่อเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ซึ่งยังไปก็ต้องยอมรับเรื่องนี้ แต่ในภาพรวมหากไม่มีการจัดการที่เหมาะสมที่ดีกว่านี้ เช่นในเรื่องของการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวที่เหมาะสม การควบคุมความเร็วของยานพาหนะ การควบคุมขยะทั้งหลาย ก็เชื่อว่าเราอาจจะต้องสูญเสียเพชรเม็ดงามของอุทยานแห่งชาติแก่กระจานไป เพราะผลมาจากการพัฒนาที่ยังไม่ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อธรรมชาติดีพอ สิ่งเหล่านี้ได้เกิดขึ้นแล้วที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และในอีกหลายที่ เช่น อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ทั้งหมดล้วนเป็นอุทยานที่ในอดีตเคยมีความอุดมสมบูรณ์ด้วยสัตว์ป่าและนก ในส่วนของนกนั้น ในความนึกคิดของผมเองตามประสบการณ์ที่ผ่านมา คงตอบว่ามันเป็นการเสื่อมถอย และมันคงจะถึงจุดที่แก้ไขอะไรได้ยากในอนาคตอันไม่ไกลนัก แต่ผมเองยังคงมีความเชื่อลึก ๆ ว่า อาจยังไม่สายจนเกินไปถ้าหากเราจะตื่นตัว เข้ามาจัดการเรื่องในบางเรื่องเสียแต่ตอนนี้

แก่กระจานในความทรงจำเมื่อ พ.ศ.2510 กับเมื่อปี พ.ศ.2559 รวมเกือบ 50 ปี เป็นเหมือนสังขารคือความไม่เที่ยง ไม่ยั่งยืน มีเกิด และมีร่วงโรย มีประสบการณ์และความทรงจำจากสูงสุดจนถึงต่ำเตี้ย อนาคตของแก่กระจานจากนี้ไปจะเป็นอย่างไร ยากที่จะจินตนาการเหมือนกัน ได้แต่ภาวนาว่าขออย่าให้มันตกต่ำลงไปกว่านี้ เท่านั้นขนาดนี้คิดว่าย่างพอรับไหว อยากให้สัตว์ป่ารวมถึงนกได้ใช้ผืนป่าที่มีมันตั้งหลักนี้ไว้เป็นที่พึ่งพิงอย่างมีความสุขและปลอดภัย อยากให้ผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์นี้ได้อยู่เช่นเดิม และอยากให้ชนรุ่นหลังยังคงได้รับความสุขและความรักจากป่าแห่งนี้สืบไปอีกนานเท่านาน ●

RECORDS ROUND-UP

JUNE – NOVEMBER 2016

Compiled by Krit Adirek, Ayuwat Jearwattanakanok, Wichyanan Limparungpatthanakij,
Ingkayut Sa-ar and Philip Round on behalf of BCST Records Committee

Waterbirds

Knob-billed Duck (เป็ดหงส์) Male at Bung Boraphet remained until at least 4 Jun (CO, BBWRS). Another, a male caught at Hat Kamala, Phuket, on 26 Oct, was sent for rehabilitation (SI). **Ruddy Shelduck (เป็ดพม่า)** Female near Safari World, Bangkok, 24 Jul (JJ), was likely a free-flying bird from the zoo. **Garganey (เป็ดลาย)** 15 at Kaeng Lawa, Khon Kaen, 16 Sep (MH), Bang Pu 2–4 Nov (WB), 10 near Wat Khao Takhrao, Phetchaburi, 6 Nov (KA), c. 800 Wat Khao Takhrao on 12 Nov (PDR); and sizeable flocks (???) at Bung Boraphet 26 Nov (CCc).

Milky Stork (นกกระสาปากเหลือง) Huai Chorakhae Mak Reservoir, Buriram, 1 Jun (NU), Pak Phli, Nakhon Nayok, 19 Jun (AJ, NPn, PV, YK), Khlong Tamru, Chon Buri, 4 Sep (PV, YK), and near Wat Khao Takhrao, 19 Nov (NU). **Black Stork (นกกระสาดำ)** Tapan Hin, Pichit: 2 on 26 Oct (KM), 11 on 11 Nov (KM), and 15 on 15 Nov (TR). **Black-headed Ibis (นกขมิ้น)** The only record far from the central plains was an immature at Mae Rim, Chiang Mai, 18 Jun (KSk). **Glossy Ibis (นกขมิ้นดำ)** Outside usual localities: Bang Phra Reservoir 5 Jun (AJ, NPn) and c.60 at Rangsit Khlong 12 on 19 Jun (NJ). **Von Schrenck's Bittern (นกยางไฟหัวเทา)** Female at Chiang Mai University 10 Oct (CT, SKn). **Indian Pond Heron (นกยางกรอกพันธุ์อินเดีย)** Bang Pu 2 Jun (ANa) and Mae Rim, Chiang Mai, 18 Jul (MB). **Chinese Pond Heron (นกยางกรอกพันธุ์จีน)** Unusual dates: Bang Phra Reservoir 5 Jun (AJ, NPn), Chulachomklao Military Academy 28 Jun (WL), 2 at Mae Hia Agricultural College, 16 Jul (WB), and Wat Chiang Mai, Chiang Mai, 17 Jul (APr).

Grey Heron (นกกระสาขาว) A possible oversummering record was at Huai Talat Reservoir, Buriram, 2 Jun (NU). Wintering records spanned from at least late Jul onwards. **Intermediate Egret (นกยางโทนน้อย)** Numerous at many sites in summer including Huai Chorakhae Mak and Huai Talat Reservoirs 1–2 Jun (NU), Samut Prakan 2 Jun (ANa), Nong Yai, Chumphon, 7 Jun (NU), Laem Phak Bia 12 Jun (WB), etc. **Chinese Egret (นกยางจีน)** Four at Laem Phak Bia from 30 Oct onwards (NU). **Spot-billed Pelican (นกกระทุง)** Exceptional counts including c.300 at Phak Phli on 4 Jun (WTt) and 19 Jun (PV, YK), and c.450 in Phetchaburi, 29 Oct (NU). **Lesser Frigatebird (นกโจรสลัดเล็ก)** Juvenile near Mae Klong Rivermouth, 16 Oct (JE). **Great Cormorant (นกกระดาก)** Khao Dinsor 12 Sep (WL, SPp / TFF), Bang Pu 29 Sep (NL), and two at Khao Dinsor, 4 Oct (AJ / TFF).

Slender-billed Gull (นกนางนวลปากเรียว) Pak Thale 18 Sep (AJ, NPp), three at Bang Pu, 3 Oct (WB). The highest count was four at Pak Thale on 24 Nov (NU). (Ages?) **Brown-headed Gull (นกนางนวลธรรมดา)** 25 still present at Bang Pu on 2 Jun (AN). **Pallas's Gull (นกนางนวลหัวดำใหญ่)** 1st-winter at Mueang Lamphun on 11 Nov (KSk). **Black-tailed Gull (นกนางนวลหางดำ)** 1st-winter at Bang Pu on 17 Nov (WB). Adult, Pak Thale, 8 Oct (TR, MS, PDR). **Mongolian Gull (นกนางนวลพันธุ์มองโกเลีย)** 1st-winter offshore Bang Ya Praek, Samut Sakhon, 23 Oct (JE), a 2nd-winter at Pak Thale, 30 Oct (WL), and a 3rd-winter at Bang Pu 28 Nov (WB). **Heuglin's Gull (นกนางนวลหลังดำพันธุ์รัสเซีย)** 1st-winter at Bang Pu, 19 Oct (WB) and three at Pak Thale, 30 Oct (TY,

NU). There was a 1st-winter gull which might be either **Caspian Gull or Steppe Gull** at Pak Thale on 30 Oct (NU, TY). **Sooty Tern** (นกนางนวลแกลบดำ) A juvenile offshore Wat Krasa Khao, Samut Sakhon, 12 Jun (JE). **Arctic Skua** (นกสกัวขาวโลกเหนือ) Offshore Bang Tabun 12 Sep (AL).

Raptors

Western Osprey (เหยี่ยวออสเปร) Oversummering records including near Phlan Suea Ton Bon Reservoir, Ubon Ratchathani, 18 Jul (CAd) and Phetchaburi 13 Aug (KA). The first northbound migrant was recorded at Radar Hill on 24 Sep (CK) and the peak daily passage was 6 birds, 10 Oct (TFF). **Oriental Honey-buzzard** (เหยี่ยวผึ้ง) First migrant: 31 Aug at Khao Dinsor (WL, SPp / TFF). Peak 27,439 on 10 Oct and totals 136,683 at Khao Dinsor (TFF). **Jerdon's Baza** (เหยี่ยวกิ้งก่าสีน้ำตาล) First migrant: 12 Oct at Khao Dinsor (TFF). Peak: 54 on 25 Oct at Khao Dinsor (TFF). Records outside usual sites including Bangkok on 20 Oct (SKp) and Doi Sa-ngo, Chiang Saen, 21 Oct (CWc) **Black Baza** (เหยี่ยวกิ้งก่าสีดำ) A migrant on 19 Sep at Khao Dinsor was exceptionally early (SPp, PDR / TFF). The first migrant in the usual date range was on 15 Oct at Khao Dinsor (TFF). Peak 68,848 on 24 Oct and totals 177,169 at Khao Dinsor (TFF). Sizeable flocks from elsewhere included c.1,000 at Bang Pu, 30 Oct (KA) and c.500 at Rang Chan, Samut Sakhon, 6 Nov (WTt). **Crested Serpent Eagle** (เหยี่ยวรุ้ง) First migrant: 1 Oct at Khao Dinsor (AJ, WL / TFF). Peak: 402 on 17 Oct at Khao Dinsor (TFF). **Short-toed Snake Eagle** (เหยี่ยวนิ้วสั้น) Radar Hill, 20 Oct (JL / TRG), Khao Dinsor, 6 Nov (TFF), Tapan Hin, 14 Nov (TR), Doi Lo, Chiang Mai, 23 Nov (JL), Sai Mun, San Kampaeng, Chiang Mai, 27 Nov (KSK) **Changeable Hawk Eagle** (เหยี่ยวต่างสี) A record outside known localities was at Ban Arunothai, Doi Angkhong, 17 Jul (AJ, KJw, PJw).

Greater Spotted Eagle (นกอินทรีปีกลาย) 12 passing through Khao Dinsor during 11 Oct–7 Nov. Individuals were recorded at Doi Sa-ngo, Chiang Saen, 21 Oct (CWc), Radar Hill 25 Oct onwards (CK / TRG), Doi Lo 30 Oct onwards (SPt, MDV, InN), Na Ngua,

Phetchabun, 4 Nov (MRo), Pak Phli 13 Nov (PL, UP, SSn), Tapan Hin 14 Nov (TR), Nong Pla Lai 19 Nov (AB), and Mueang Samut Songkhram 20 Nov (KT). **Booted Eagle** (นกอินทรีเล็ก) 97 passing through Khao Dinsor during 1 Oct–14 Nov (TFF). Individuals were first recorded at Kong Krailat, Sukhothai, 2 Oct (MT), Hang Dong 7 Oct (TK), Doi Lo 9 Oct (TSd), Panom Sarakham, Chachoengsao, 13 Oct (SSc), Radar Hill 23 Oct (CK / TRG), Wat Phra That Doi Kham 30 Oct (TSd), Sri Mahaphot, Prachin Buri, 1 Nov (SSc), and Nong Pla Lai 19 Nov (AB). **Steppe Eagle** (นกอินทรีทุ่งหญ้าสเตปป์) A first-winter at Hang Dong, Chiang Mai, 22 Nov (AW). **Eastern Imperial Eagle** (นกอินทรีหัวไหล่ขาว) Doi Lo 4 Nov (TK, MS, TR) and Nong Pla Lai 22 Nov (NU) onwards. **Shikra** (เหยี่ยวนกเขาชิดรา) The peak count of passage migrant was 2,385 on 25 Oct and totals equal 13,768 at Khao Dinsor (TFF). **Chinese Sparrowhawk** (เหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีน) First date: 6 Sep at Khao Dinsor (WL / TFF). Peak 45,800 on 25 Sep and totals 410,721 at Khao Dinsor (TFF). **Japanese Sparrowhawk** (เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น) First date: 43 on 31 Aug (WL, SPp / TFF). Peak 2,927 on 12 Sep and totals 28,254 at Khao Dinsor (TFF). **Besra** (เหยี่ยวนกกระจอกเล็ก) A total of 123 individuals counted on passage at Khao Dinsor during 26 Sep–15 Nov (TFF). **Eurasian Sparrowhawk** (เหยี่ยวนกกระจอกใหญ่) 14 past through Khao Dinsor 1 Oct – 14 Nov (TFF). The only record outside known ranges was at Khao Yai on 16 Oct (ISa, LWS). **Eastern Marsh Harrier** (เหยี่ยวทุ่งพันธุ์เอเชียตะวันออก) 197 past through Khao Dinsor 17 Sep–15 Nov (TFF).

Pied Harrier (เหยี่ยวต่างดำขาว) 31 past through Khao Dinsor 22 Sep–12 Nov (TFF). **Black Kite** (เหยี่ยวดำ) The only record outside known ranges was Bang Phra Non-hunting Area 21 Aug (WL). **Black-eared Kite** (เหยี่ยวหูดำ) 266 past through Khao Dinsor 16 Sep–15 Nov. Peaked 29 individuals on 11 Oct (TFF). **Rufous-winged Buzzard** (เหยี่ยวปีกแดง) Nong Ya Plong 24 Jul (TTh) may be the southernmost resident locality to date. Recorded on passage at Khao Dinsor 17 Oct and 8 Nov (TFF). **Grey-faced Buzzard** (เหยี่ยวหน้าเทา) First date: 8 Sep at Khao Dinsor

(WL / TFF). Peak 3,167 on 24 Oct and totals 20,773 on passage at Khao Dinsor (TFF). **Eastern Buzzard** (เหยี่ยวทะเลทรายตะวันออก), **Himalayan Buzzard** (เหยี่ยวทะเลทรายหิมาลัย), and **Common Buzzard** (เหยี่ยวทะเลทรายตะวันตก) 54 past through Khao Dinsor 4 Oct –15 Nov (TFF). **Long-legged Buzzard** (เหยี่ยวทะเลทรายขาว) Doi Lo 4 Nov and Ban Paen, Lamphun, 16 Nov (TK). **Common Kestrel** (เหยี่ยวkestrel) 26 past through Khao Dinsor during 23 Sep–15 Nov (TFF). **Amur Falcon** (เหยี่ยวตีนแดง) Doi Lo 17–21 Nov (TK), at least 30 at Doi Lang 19 Nov (PSf), four at Mae Hia 21 Nov (TSd), Hang Dong 25–29 Nov (TK), Doi Inthanon 29 Nov (PSf), and five at Fang Bypass Road 30 Nov (MS, TR). **Eurasian Hobby** (เหยี่ยวฮอบบี้ยุโรป) Ko Sichang, Chon Buri, 9 Oct (PKp). **Peregrine Falcon** (เหยี่ยวเพเรกริน) A juvenile at Lamphun on 7 Aug was thought to be of race *peregrinator* (TY, KSk). Records of non-breeding visitors spanned from 16 Sep–14 Nov; 32 birds (TFF).

Shorebirds

Eurasian Oystercatcher First country record, photographed on the Mekong River at Bung Kan, 27 Oct (WSk). **Pied Avocet** (นกปากงอน) Khlong Tamru, Chon Buri, 21 Aug (WL), 5 at Pak Thale 6 Nov onwards (KA), and Bang Saen 26 Nov (CL). The highest count was c.50 at Laem Phak Bia 29 Nov (TB). **Grey-headed Lapwing** (นกกระแตหิวเทา) First: 31 Aug, Khai Yai NP (PKr). **Swinhoe's Plover** (นกหัวโตน้าขาว) At least 2 at Laem Phak Bia Sandspit, 30 Oct onwards (NU). **Pheasant-tailed Jacana** (นกอีแจว) Two inside Khao Yai NP on 13 Oct were the first genuine migrants recorded (ISa). **Eurasian Woodcock** (นกปากซ่อมดง) Doi Ang Khang 9 Nov (TW). **Pintail Snipe** (นกปากซ่อมหางเข้มน้ำ) First, 24 Aug, Min Buri, Bangkok, at least 10 birds (WL). **Common Snipe** (นกปากซ่อมหางพัด) First, 24 Sep, Chiang Rai Airport, two birds (MDY). **Asian Dowitcher** (นกซ่อมทะเลแดง) 8 at Mahachai 9 Aug (WL), 10 at Khok Kham 12 Aug (WL, VS), Bang Pu 18 Sep (PE), two at Bang Pu 19 Oct (WB), two at Laem Phak Bia 3 Nov and 21 on 21 Nov (NU), 13 at Bang Pu 25 Nov (WL), and 26 at Laem Phak Bia 13 Dec

(NU). **Eastern Black-tailed Godwit** (นกปากแอ่นหางดำ) Passage: Khao Yai NP 21 Oct (ISa). **Whimbrel** (นกอีกล้วยเล็ก) Passage: Nong Han-Kumpawapi, Udon Thani, 2 Sep (WSk). **Red-necked Stint** (นกสตั้นท์คอแดง) Passage: Khon Kaen University, 12 Sep (SK, CR). **Temminck's Stint** (นกสตั้นท์อกเทา) First: 31 Aug at Nong Han-Kumpawapi; three birds (WSK). **Sharp-tailed Sandpiper** (นกชายเลนกระหม่อมแดง) Khok Kham 9 –10 Oct (SD, NTm). **Curlew Sandpiper** (นกชายเลนปากโค้ง) Passage: Khon Kaen University, 12 Sep (SK, CR). A bird flagged at Bohai Bay was recorded at Khok Kham, 10 Oct (WL, KT). **Dunlin** (นกชายเลนท้องดำ) First: 11 Oct at Khok Kham (CPp). **Ruff** (นกัรฟ์) Exceptional records included 10 at Bang Pu, 25 Oct (WB) and c.50 at Laem Phak Bia, 30 Oct (NU). **Red-necked Phalarope** (นกกลอยทะเลคอแดง) First: 18 Sep at Pak Thale; 7 birds (AJ, NPP). Highest count 36 at Laem Phak Bia, 6 Nov (PDR).

Spoon-billed Sandpiper (นกชายเลนปากช้อน) First: 11 Oct at Khok Kham (SD, NTm). Four at Pak Thale on 4 Nov (NU), one of which was a white-flagged juvenile, later seen to be P7 (hatched 2015). A single unflagged first-winter photographed at Laem Phak Bia on 3 Nov and 6 Nov (SC). Adult female green #05 showed up at Khok Kham for the fourth successive winter on 30 Nov (SD). **Far Eastern Curlew** (นกอีกล้วยตะโพกสีน้ำตาล) At least 6 at Pak Thale, 1 Nov (WL). **Nordmann's Greenshank** (นกทะเลเขียวลายจุด) First: 3 Nov; two at Pak Thale and five at Laem Phak Bia (NU). The largest count was 45 at Laem Phak Bia on 20 Nov (NU). **Great Knot** (นกน็อตใหญ่) 15 at Mahachai, 24 Jun (WL), c.10 at Khok Kham, 12 Aug (WL, VS) and c.200 on 27 Aug (DG), c.50 at Pak Thale, 18 Sep (AJ, NPN), 16 at Bang Pu on 13 Oct (WB) and 37 on Nov 25 (WL) onwards. The largest count was c. 1,200 at Laem Phak Bia, 20 Nov (NU).

Others

Red-legged Crake (นกอีขันป่าขาแดง) Apart from Kaeng Krachan, where regular, the only record was at Bang Khru, Prapadaeng, Samut Prakan, 14 Jul (CWs). **Slaty-legged Crake** (นกอีขันป่าขาเทา) Apart from Kaeng Krachan, the only record was at

Ramintra Soi 5, Bangkok, 31 Oct (PTk). **Eurasian Coot (นกคู้ต)** One present at Huai Yang Reservoir near Phu Kradueng in early June (BCt). The first autumn arrivals were 7 individuals at Bung Boraphet on 26 Nov (CCc). **Rain Quail (นกคุ้มมอกดำ)** The only record outside usual localities was a male singing near Mae Ngat Dam, Chiang Mai, 13 Jul (PSf). **Ferruginous Partridge (นกกระทาสองเดือย)** 4 at Kui Buri NP, 14 Jul (TO) and from 2 Sep onwards (TB). **Yellow-legged Buttonquail (นกคุ้มอีตใหญ่)** One flushed at Khao Dinsor on 22 Oct may be a non-breeding visitor (SPp / TFF). **Indian Thick-knee (นกกระแตมีเล็ก)** Away from the regular Pong Salot site, there were records from Sri Mahaphot on 23 Jul (4 birds; SSc), Muang Nonthaburi (a roadkill), 22 Aug (CSs), Bang Saen, Chon Buri, 8 Oct (CL), Mae Salid, Ban Tak, Tak, 15 Oct (GM), and Don Mueang Airport 16 Nov (SPt). **Great Thick-knee (นกกระแตมีใหญ่)** A chick found escaping from the unnaturally rising water level in the Mekong, Ubon Ratchathani, 23 Aug on a facebook post.

Pale-capped Pigeon (นกหลุมพุดแดง) 7 at Khao Dinsor on 22 Sep (SP / TFF). **Ashy-headed Green Pigeon (นกเป็ดหน้าเหลือง)** Male at Kaeng Krachan on 3 Jul (WBn). **Thick-billed Green Pigeon (นกเขาเป็ดธรรมดา)** Records from the Lower Central Plains included a male at Mahachai, 9 Aug (WL), four at Bang Pu, 26 Sep (WB), three on 29 Sep (NL), Suan Luang Rama IX, 3 Oct (KTn), and a male at Sam Sen, Bangkok, 5 Nov (DG). **Yellow-vented Green Pigeon (นกเป็ดหางเข้มห้วปีกแดง)** Female at Khao Sai, Phichit, 9 Jul (MT). **Chestnut-winged Cuckoo (นกคัคคูหงอน)** Non-breeding visitors first recorded at Bang Pu on 22 Sep (WB). **Eurasian Cuckoo (นกคัคคูพันธุ์ยุโรป)** A cuckoo possibly this species recorded at Na Ngua, Phetchabun, 17 Sep (MRo). **Oriental Scops Owl (นกเค้าหูยาวเล็ก)** Records of presumed non-breeding visitors included two at Phuket Airport, 15 Jul (DES), Lam Lukka, Pathum Thani, 3 Nov (WSr), and Phitsanulok 29 Nov (BPn). **Northern Boobook (นกเค้าเหยี่ยวพันธุ์เหนือ)** Phutthamonthon 28 Sep (WTn). **Short-eared Owl (นกเค้าแมวหูสั้น)** Laem Phak Bia Sandspit 26 Nov (AEM). **Grey Nightjar (นก**

ตบยุงภูเขา) The first record of non-breeding visitor was on 1 Nov at Rot Fai Park (WTn).

White-throated Needletail (นกแอ่นใหญ่คอขาว) A total of 2,890 recorded past through Khao Dinsor during 10 Sep –15 Nov (TFF). Peak 469 on 20 Oct. A further 903 unidentified needletails at the site were almost certainly mainly this species. **Silver-backed Needletail (นกแอ่นใหญ่หัวดำดำ)** 56 recorded at Khao Dinsor during 22 Oct –15 Nov (TFF). **Brown-backed Needletail (นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว)** 380 recorded at Khao Dinsor during 2 Sep –15 Nov (TFF). **Common Swift (นกแอ่นพันธุ์เรเชีย)** A total of 19 birds recorded at Khao Dinsor during 2 Oct –2 Nov (TFF). **Pacific Swift (นกแอ่นตะโพกขาวแถบกว้าง)** 25,118 recorded at Khao Dinsor during 31 Aug –15 Nov. Peak 1,781 on 12 Sep (TFF).

Oriental Dollarbird (นกตะขาบดง) 308 past through Khao Dinsor during 2 Oct–7 Nov. Peak 107 on 6 Nov (TFF). **Ruddy Kingfisher (นกกระเต็นแดง)** Rot Fai Park on 17 Oct (WTt) was the only record of a non-breeding visitor. **Black-capped Kingfisher (นกกระเต็นหัวดำ)** First: 22 Sep at Bang Pu; two birds (WB). **Blue-eared Kingfisher (นกกระเต็นน้อยหลังสีน้ำเงิน)** A male found dead at Khon Kaen University, 9 Jul (SK). **Common Kingfisher (นกกระเต็นน้อยธรรมดา)** First: 24 Jul at Bang Khla, Chachoengsao; a female (TSt). **Oriental Dwarf Kingfisher (นกกระเต็นน้อยสามนิ้ว)** Sawan Khalok, Phitsanulok, 7 Sep (SPk) and Rot Fai Park, 9 Sep (JJs). **Blue-tailed Bee-eater (นกจาบคาหัวเขียว)** A total of 57,074 counted past through Khao Dinsor during 31 Oct–15 Nov. Peaked at 4,200 on 22 Oct (TFF). **Blue-throated Bee-eater (นกจาบคาคอสีฟ้า)** 3,237 at Khao Dinsor during 31 Oct–14 Nov. Peaked at 522 on 17 Sep (TFF). **Chestnut-headed Bee-eater (นกจาบคาหัวสีส้ม)** 358 at Khao Dinsor during 12 Oct–15 Nov (TFF). **Wreathed Hornbill (นกเงือกกรมช้าง)** A total of 6 birds recorded at Khao Dinsor during 22 Sep–15 Oct (TFF) and a flock of at least 11 birds at Doi Inthanon on 20 Nov (KL). **Eurasian Wryneck (นกคอกพัน)** First: 22 Sep at Pa Tum, Phrao, Chiang Mai; two birds (MS).

Blue-rumped Parrot (นกหกใหญ่) At least 20 at Kui Buri, 19 Sep (TB, MS). **Blossom-headed**

Parakeet (นกแก้วหัวแพร) Four at Pikul Thong Temple, Sing Buri, 15 Oct (WTt). **Blue-winged Pitta (นกแต้วแล้วธรรมดา)** Passage: Chulalongkorn University 7 Oct (SKp). **Black-winged Cuckooshrike (นกเงี้ยวบั้งใหญ่)** First non-breeding visitor: 29 Sep at Bang Pu (NL). **Rosy Minivet (นกพญาไฟสีกุหลาบ)** Two females at Khao Dinsor, 8 Nov (CH / TFF). **Brown-rumped Minivet (นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล)** Three at Khao Dinsor, 28 Oct (SPp, CH / TFF). **Ashy Minivet (นกพญาไฟสีเทา)** First non-breeding visitor: 6 Oct at Khao Dinsor; four birds (TFF). **Tiger Shrike (นกอีเสือลายเสือ)** First: 30 Aug at Khao Hua Lan, Sadao, Songkhla (PSs). **Brown Shrike (นกอีเสือสีน้ำตาล)** First: 1 Aug at Ban Huai Dok Khem, Phayao (MK). **Burmese Shrike (นกอีเสือหลังแดง)** First presumed non-breeding visitor/post-breeding dispersant, 26 Jul at Khon Kaen University (SK, CR, STw). **Long-tailed Shrike (นกอีเสือหัวดำ)** A grey-crowned individual, presumably nominate subspecies, photographed at Pran Buri Dam, 17 Aug (TB). **Grey-backed Shrike (นกอีเสือหลังเทา)** First: 13 Oct at Khun Jae NP (WB). **Black-naped Oriole (นกขมิ้นท้ายทอยดำ)** First non-breeding visitor: 27 Sep at Khao Dinsor (TFF). **Black Drongo (นกแซงแซวหางปลา)** 2,119 counted past through Khao Dinsor during 25 Sep–14 Nov. Peak 556 on 1 Nov (TFF). **Ashy Drongo (นกแซงแซวสีเทา)** First non-breeding visitor: 1 Oct at Khao Dinsor; two birds (TFF). **Crow-billed Drongo (นกแซงแซวปากกา)** First, 15 Sep at Khao Dinsor (WL / TFF). **Blyth's Paradise-flycatcher (นกแซงสวรรค์)** First non-breeding visitor: 26 Sep at Khao Dinsor (PDR, DA). **Amur Paradise-flycatcher (นกแซงสวรรค์หัวดำ)** First, 21 Aug at Doi Inthanon; a juvenile (InN). **Grey-headed Canary-flycatcher (นกจับแมลงหัวเทา)** First non-breeding visitor, 18 Oct at Queen Sirikit Park (WTn). **Black-and-white Bulbul (นกปรอดดำปีกขาว)** Ton Nga Chang Waterfall, adult plumage, 27 Aug (AJ). **Red-eyed Bulbul (นกปรอดสีน้ำตาลตาแดง)** A bird at Kui Buri NP on 4 Jul (TO) was probably the northernmost record of the species. **Common Sand Martin (นกนางแอ่นทรายสร้อยคอดำ)** First: 5 Oct at Khao Dinsor (TFF). **Barn Swallow (นกนางแอ่นบ้าน)** A total of 83,339 were counted

past through Khao Dinsor during 31 Aug–15 Nov. Peaked at 11,054 on 20 Sep. **Asian House Martin (นกนางแอ่นมาตินพันธุ์เอเชียใต้)** 2,044 at Khao Dinsor during 13 Sep–15 Nov (TFF). Peak 790 on 6 Nov (TFF). **Red-rumped Swallow (นกนางแอ่นตะโพกแดง)** 27,175 at Khao Dinsor during 18 Sep–13 Nov. Peak 7,150 on 10 Oct (TFF).

Dusky Warbler (นกกระจัดสีคล้ำ) First, 27 Sep at Bang Pu (NL). **Buff-throated Warbler (นกกระจัดท้องสีน้ำตาล)** First, 22 Nov at Doi Lang (AJ). **Radde's Warbler (นกกระจัดปากหนา)** First, 7 Nov at Khao Yai NP (WL). **Orange-barred Leaf Warbler (นกกระจัดแถบปีกสีส้ม)** First, 23 Oct at Doi Inthanon Summit (KA). **Chinese Leaf Warbler (นกกระจัดพันธุ์จีน)** First: 23 Oct at Doi Inthanon (KA). Also recorded at Mae Wong NP, 29 Nov (WL). **Pallas's Leaf Warbler (นกกระจัดตะโพกเหลืองคิ้วเหลือง)** First: 26 Oct at Doi Inthanon (AC). **Yellow-browed Leaf Warbler (นกกระจัดธรรมดา)** First: 5 Oct at Khao Yai NP (WL). **Hume's Leaf Warbler (นกกระจัดพันธุ์หิมาลัย)** First: 22 Nov at Doi Lang (AJ). **Arctic Leaf Warbler (นกกระจัดขั้วโลกเหนือ)** and **Kamchatka Leaf Warbler (นกกระจัดคัมชัตกา)** First, 23 Aug, Bung Boraphet (NCt / BBWRS). **Two-barred Leaf Warbler (นกกระจัดเขียวปีกสองแถบ)** First, 4 Oct at Khao Yai NP (WL). **Pale-legged Leaf Warbler (นกกระจัดขาสีเนื้อ)** **Sakhalin Leaf Warbler (นกกระจัดซาคาลิน)** First: 19 Sep at Khao Dinsor (PDR, AJ, DA). **Eastern Crowned Leaf Warbler (นกกระจัดหัวมงกุฎ)** First, 25 Aug, Thung Khai Botanical Garden (AJ). **Claudia's Leaf Warbler (นกกระจัดหางขาวใหญ่)** First: 5 Oct at Khao Yai NP (WL). **Sulphur-breasted Leaf Warbler (นกกระจัดคิ้วดำท้องเหลือง)** First: 4 Nov at Bang Pu (WB) and Kaeng Krachan (WL). **Alström's Warbler (นกกระจัดยวงตาสีทองหางสีเรียบ)** Passage: Rot Fai Park (DG) and Sri Mahaphot (SSc) on 28 Sep, and Phutthamonthon 2 Oct (KA). **Oriental Reed Warbler (นกพงใหญ่พันธุ์ญี่ปุ่น)** First: 18 Sep at Rot Fai Park (SSc). **Black-browed Reed Warbler (นกพงคิ้วดำ)** First: 29 Sep at Bang Pu (NL). **Thick-billed Warbler (นกพงปากหนา)** First: 28 Sep at Bung Boraphet (AJ, NPp). **Lanceolated Warbler (นกพงตักแตนอกลาย)** First: 28 Sep at Khao Dinsor (PDR, DA). **Pallas's**

Grasshopper Warbler (นกพงตักแตนท้ายทอยสีเทา) First, 28 Sep, Bung Boraphet (AJ, NPp).

Chestnut-flanked White-eye (นกแว่นตาขาวสีข้างแดง) First: 14 Nov at Khao Dinsor (AJ) –outside the regular known wintering range. **Purple-backed Starling** (นกกิ้งโครงกลบหลังม่วงดำ) First: 15 Sep at Khon Kaen University (SK). **White-shouldered Starling** (นกกิ้งโครงกลบปีกขาว) First, 1 Aug at Bung Boraphet (NCt / BBWRS). **Chestnut-tailed Starling** (นกกิ้งโครงกลบหัวเทา) A male near Wat Khao Takhrao, Phetchaburi, on 25 Jun was an exceptionally late record – may also be an oversummering or colonising. Other presumed residents included a pair at Khon Kaen University on 28 Jul (SK). **Common Starling** (นกกิ้งโครงพันธุ์ยุโรป) Doi Lo 18 Nov (MS, TR). **Orange-headed Thrush** (นกเดินดงหัวสีส้ม) Non-breeding visitors: Queen Sirikit Park 27 Nov (many observers) and Kasetsart University, Bangkok Campus, 30 Nov (KW); both males. **Grey-sided Thrush** (นกเดินดงอกเทา) Two at Doi Lang 30 Oct (TR).

Eyebrowed Thrush (นกเดินดงสีคล้ำ) Passage: Don Muang 14 Nov (SPt), Bang Pu 16 Nov (WB), and Rot Fai Park 24 Nov (WTn).

Dark-sided Flycatcher (นกจับแมลงสีคล้ำ) First, 20 Aug at Nam Nao NP (YK, PV). **Asian Brown Flycatcher** (นกจับแมลงสีน้ำตาล) First, 8 Sep at Khao Dinsor (TFF). **Brown-breasted Flycatcher** (นกจับแมลงอกสีน้ำตาล) Bang Pu 4 Oct (WB). **Ferruginous Flycatcher** (นกจับแมลงสีน้ำตาลแดง) First: 23 Sep at Kui Buri NP (TB). **Hainan Blue Flycatcher** (นกจับแมลงอกสีฟ้า) Outside range of residents: a male at Rot Fai Park, 21 Sep (WTt), another male at Phutthamonthon, 12 Oct (WTn), a female at Queen Sirikit Park, 16 Oct (SKp). **Hill Blue Flycatcher** (นกจับแมลงคอสีน้ำตาลแดง) Outside range of residents: a female at Queen Sirikit Park, 10 Oct (WTn) and another female at Phayathai, Bangkok, 13 Oct (DG). **Chinese Blue Flycatcher** (นกจับแมลงพันธุ์จีน) Passage: Phutthamonthon, 2 Oct (KA), Queen Sirikit Park, 18 Oct (WTn), and Bang Pu, 7 Nov (WB) – all females. **Verditer Flycatcher** (นกจับแมลงสีฟ้า) The only certain record of a non-

breeding visitor was a female at Queen Sirikit Park on 11 Oct (WTn). **Siberian Blue Robin** (นกเขนน้อยไซบีเรีย) First, 19 Sep at Khao Dinsor, a female (PDR). **White-bellied Redstart** (นกเขนแปลง) A female at Doi Angkhang on 7 Aug may indicate resident status (PSf). **Siberian Rubythroat** (นกคอทับทิม) First, 16 Nov at Tha Ton (PSf). **Himalayan Bluetail** (นกเขนน้อยพันธุ์หิมาลัย) First:, 22 Nov at Doi Chiang Dao: a male (MSw). **Yellow-rumped Flycatcher** (นกจับแมลงตะโพกเหลือง) First, 4 Aug at Khon Kaen University; a female or first-winter (JN). **Mugimaki Flycatcher** (นกจับแมลงดำอกสีส้ม) First, 27 Nov at Queen Sirikit Park (RTt).

Slaty-backed Flycatcher (นกจับแมลงหลังสีเทา) First: 22 Nov at Doi Lang; three birds (AJ). **Rufous-gorgeted Flycatcher** (นกจับแมลงแถบคอสีส้ม), **Ultramarine Flycatcher** (นกจับแมลงสีคราม), **Slaty-blue Flycatcher** (นกจับแมลงหน้าดำคอขาว) and **Sapphire Flycatcher** (นกจับแมลงหัวสีฟ้า) were all first reported on 16 Nov at Doi Lang (PSf). **Taiga Flycatcher** (นกจับแมลงคอแดง) First, 19 Sep at Rot Fai Park (WTn) and Chiang Khong, Chiang Rai (CKn). **Daurian Redstart** (นกเขนท้องแดง) First, 16 Nov at Doi Lang (PSf). **Blue-fronted Redstart** (นกเขนสีฟ้าท้ายสีน้ำตาล) Two females at Doi Lang on 22 Nov (AJ). **Plumbeous Water Redstart** (นกเขนเทาหางแดง) and **White-capped Water Redstart** (นกเขนหัวขาวท้ายแดง) were first reported on 25 Oct at Pha Hom Pok NP (TR). **Blue Rockthrush** (นกกระเบื้องผา) First, 27 Aug near Thai/Lao Border in Sakon Nakhon (RTt). **White-throated Rockthrush** (นกกระเบื้องคอขาว) Male at Khao Yai NP 19 Nov (SKp). **Eastern Stonechat** (นกขอดหญ้าหัวดำ) First, 24 Aug at Mae Hia; a female or first-winter (TY).

Thick-billed Flowerpecker (นกกาฝากปากหนา) Walailak University, 7 Aug (PCp), and two at Bala, 12 Aug (ISa). **Mrs. Gould's Sunbird** (นกกินปัสสีหางยาวคอสีฟ้า) Present at Doi Angkhang from at least 1 Aug onwards (PTf). **Forest Wagtail** (นกเด้าลมดง) First: 6 or 7 Aug at Mae Wong NP (SKp). **Eastern Yellow Wagtail** (นกเด้าลมเหลือง) First: 22 Aug at Khanom, Nakhon Si Thammarat (AJ, ISa). **Citrine Wagtail** (นกเด้าลมหัวเหลือง) First: 9 Oct at Doi Lo; two birds

(TY). **Grey Wagtail** (นกเค้าลมหลังเทา) First: 8 Jul at Kaeng Krachan NP (WN). **White Wagtail** (นกอุ้มบาตร) First: 8 Sep at Muang Lamphun (KSk). A bird photographed at Chiang Khong belonged to the subspecies *alboides* (CKn). **Richard's Pipit** (นกเค้าดินทุ่งใหญ่) First: 7 Oct at Nam Kham Nature Reserve (WB). A total of 13 individuals recorded on passage at Khao Dinsor during 10 Oct –15 Nov (TFF). **Blyth's Pipit** (นกเค้าดินทุ่งพันธุรัศเซีย) One flew past Khao Dinsor on 5 Oct (AJ / TFF). **Olive-backed Pipit** (นกเค้าดินสวน) First: 13 Oct at Khao Dinsor (TFF). **Red-throated Pipit** (นกเค้าดินนอกแดง) First: 28 Oct at Doi Lo; 11 birds (WB). **Rosy Pipit** (นกเค้าดินนอกสีชมพู) Two at Doi Lo 24 Nov (TR, MS). **Common Rosefinch** (นกจาบปีกอ่อนสีกุหลาบ) First: 17 Nov at Doi Angkhang; at least 30 (PSf). **Black-headed Greenfinch** (นกจาบปีกอ่อนเขียว) At least 15 at Doi Angkhang on 21 Nov (PSf). **Crested Bunting** (นกจาบปีกอ่อนหงอน) 19 Nov at Doi Lang (PSf). **Black-headed Bunting** (นกจาบปีกอ่อนหัวดำ) Five at Mae Ai on 23–24 Nov (TY). However, **Red-headed Bunting** (นกจาบปีกอ่อนหัวแดง) may not be safely ruled out for individuals other than adult males.

Yellow-breasted Bunting (นกจาบปีกอ่อนอกเหลือง) Three at Huai Samong Reservoir, 10 Sep (CTt), two past Khao Dinsor on 2 Oct and four on 19 Oct (AJ / TFF), at least 10 at Mae Ai, Chiang Mai, 23–24 Nov (TY), two at Doi Lo, 25 Nov (AW).

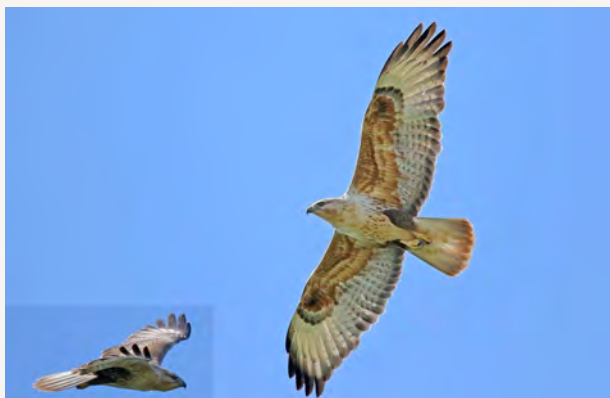
Individuals:

Krit Adirek (KA), Christopher Adler (CAAd), Desmond Allen (DA), Tom Backlund (TB), Marie Bedell (MB), Bung Boraphet Wildlife Research Station (BBWRS), Woraphot Bunkhwamdi (WB), Asi Bunyajitradulya (AB), Woraphot Bunkhwamdi (WB), Wuthdanai Butnamphet (WBN), Natthapong Chantana (NCT), Bandit Chanthep (BCT), Smitthikorn Chanthien (SC), Chanon Chirachitnichai (CCc), Piyapong Chotipuntu (PCp), Anthony Clancy (AC), Suchart Daengphayon (SD), Monkey Da Yin (MDY), Mayoh De Vleeschauer (MDV), Jirayu Ekkul (JE), Alan El Mzungu (AEM), Peter Ericsson (PE), The Flyway Foundation (TFF), David Gandy (DG), Chuenchom Hansasuta

(CH), Mark Hogarth (MH), Samran Inthakaew (SI), Inthanon Nest (InN), Jaratroj Jarat (JJ), Ayuwat Jearwattanakanok (AJ), Kijja Jearwattanakanok (KJw), Panthip Jearwattanakanok (PJw), Jirat Jhonsuk (JJs), Nattasit Jongnimitmongkol (NJ), Pokpong Kamprasert (PKp), Yuwaree Kamolsawat (YK), Thammarat Kaosombat (TK), Chaiyan Kasorndorkbua (CK), Mongkol Keawtep (MK), Sarun Keithmaleesatti (SK), Surachet Khannalae (SKn), Chak Kineesee (CKn), Nattakorn Kongsri (NK), Phanakorn Kraomklang (PKr), Sarawin Kriangpichitchai (SKp), Neil Lawton (NL), Lee Wkok Shing (LWS), Paisin Lekcharoen (PL), Jennifer Leung (JL), Wichyanan Limparungpatthanakij (WL), Kittichai Limtawong (KL), Amorn Liukeeratiyutkul (AL), Jarunsak Loymee (JL), Christopher Luppi (CL), Krieng Meemano (KM), Gerald Moore (GM), Alec Napier (ANa), Job Naruepon (JN), Wittawat Noulin (WN), Tiwa Ong-in (TO), Chalermchai Ouchan (CO), Somkiat Pakapinyo (SPp), Baitong Paleeranuch (BPn), Soonthorn Paothong (SPt), Andy Perrett (APr), Andrew Pierce (AJP), Nattapon Pornnumpa (NPn), Sorasak Promket (SPk), Sakpinit Promthep (SPt), Utain Pummarin (UP), Chutitthep Radchai (CR), Thansine Raikratok (TR), Mike Rose (MRo), Philip D. Round (PDR), Ingkayut Sa-ar (ISa), Wanphen Sadrat (WSr), Mongkol Safoowong (MSw), Matti Sakari (MS), Suebsawat Sawatchuto (SSc), Kridsanasak Singkam (KSk), Patrawut Sitifong (PSf), Pipat Soisook (PSs), Maliwan Sopha (MS), Vattikorn Sophonrat (VS), Chadaporn Srisai (CSs), Teekayu Sritoh (TSt), Songpon Sungngam (SSn), Taweewat Supindham (TSD), Wanchanok Suwannakorn (WSk), Manod Taengtum (MT), Wilawan Tangngekke (WTn), Thawat Tanhai (TTh), Wanna Tantanawat (WTt), Supaporn Teamwong (STw), Kittisak Terananon (KTn), Thai Raptor Group (TRG), Rounnakorn Thientongtaworn (RTt), Niyom Thongmuen (NTm), Khemthong Tonsakulrungruang (KT), Chan Tosinithi (CT), Charoenchai Tothaisong (CTt), Piyawan Tupkrung (PTk), Nick Upton (NU), Pattaraporn Vangtal (PV), Tom Wheatley (TW), Apisit Wilajit (AW), Chaiwat Wongchai (CWc), Komkrich Wongchotigul (KW), Chittima Wongsangsirikul (CWs), Tetsuya Yoshikawa (TY).

รายงานคณะกรรมการพิจารณาข้อมูลนก สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2559

สมาชิกคณะกรรมการพิจารณาข้อมูลนก สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทยมีทั้งหมด 10 ท่าน ได้แก่ รศ.ฟิลิป ดี. ราวด์ คุณอุทัย ตริสุคนธ์ คุณรุ่งโรจน์ จุกมงคล นายแพทย์รังสฤษดิ์ กาญจนะวนิชย์ คุณสมิทธิ์ สุตินุตร์ คุณไกรรัตน์ เอี่ยมอำไพ คุณชูเกียรติ นวลศรี คุณวัชรระ สงวนสมบัติ คุณวิชญ์นันท์ ลิ้มปฐุมพัฒน์กิจ และคุณอายุวัฒน์ เจียรวัฒนกกนก แต่ในวันลงมติมีการไม่ได้เข้าร่วม 4 ท่าน ได้แก่ คุณไกรรัตน์ เอี่ยมอำไพ คุณรุ่งโรจน์ จุกมงคล คุณสมิทธิ์ สุตินุตร์ และคุณวัชรระ สงวนสมบัติ วาระการประชุมครั้งนี้ เป็นการตรวจสอบเพื่อพิจารณาเพิ่มเติมฐานข้อมูลนกที่พบในประเทศไทย โดยมีข้อมูลรอพิจารณาจำนวน 1 รายงานจากปี พ.ศ.2555 และรายงานอื่นๆ ระหว่างปี พ.ศ.2557 – 2559

Long-legged Buzzard โดย อภิสิทธิ์ วิไลจิตต์

Red-breasted Flycatcher โดย สุสวาท เจริญสุวรรณ

Black and Crimson Oriole โดย อายุวัฒน์ เจียรวัฒนกกนก

Rufous-headed Parrotbill โดย ธาณี วงศ์นิวัติทอง

Desert Wheatear โดย ยิงยศ ตันธะสร

ชนิดนก	สถานที่พบ	วันที่พบ	ผู้พบ	
เหยี่ยวทะเลทรายยาว Long-legged Buzzard <i>Buteo rufinus</i>	บ.ห้วยคอกเขิน ต.ดงสุวรรณ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา	4 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555	นายมงคล แก้วเทพ	
นกจับแมลงพันธุ์ยุโรป Red-breasted Flycatcher <i>Ficedula parva</i>	วัดบ้านสันพัฒนา ม.12 ต.แม่จัน อ.แม่จัน จ.เชียงราย	15-16 มีนาคม พ.ศ.2557	นายสุรพล เครือสุวรรณ	
นกมันนอกแดง Black-and-crimson Oriole <i>Oriolus cruentus</i>	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา ฝั่งจังหวัดยะลา	3 มิถุนายน พ.ศ.2557	นายวัชร: สงวนสมบัติ	
นกคึกคักเหยี่ยวกุเวา Dark Hawk Cuckoo <i>Hierococcyx bocki</i>	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา ฝั่งจังหวัดยะลา	3 มิถุนายน พ.ศ.2557	นายวัชร: สงวนสมบัติ	
นกปากนกแก้วหัวสีส้ม Rufous-headed Parrotbill <i>Psittiparus bakeri</i>	อุทยานแห่งชาติเมย อ.ท่าสองยาง จ.ตาก	7 มิถุนายน พ.ศ.2557	Assoc.Prof. Philip D.Round	
นกขนทะเลทรายคอดำ Desert Wheatear <i>Oenanthe deserti</i>	สนามกีฬาสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่	13 กันยายน พ.ศ.2557	นายยิ่งยศ ดันอรรถ	
นกแอ่นพันธุ์ยุโรป Common Swift <i>Apus apus</i>	เขาดินสอ อ.ปะทิว จ.สุพรรณ	20 ตุลาคม พ.ศ.2557	Mr. Andrew J. Pierce ทพญ. ชื่นชม หังสสุต น.สว.เกษตร สุตะชะ	
นกเป็ดหัวงอนเหลือง Horned Grebe <i>Podiceps auritus</i>	ทะเลสาบเชียงแสน จ.เชียงราย	29 พฤศจิกายน พ.ศ.2557	นายบุญพบ กันศรีเวียง	
นกขนน้อยอกเพลิง Firethroat <i>Calliope pectardens</i>	พื้นที่อนุรักษ์นกน้ำคำ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	7 ธันวาคม พ.ศ.2557 ถึง 22 เมษายน พ.ศ.2558	ทพญ.สุวรรณา หนูจรัสพันธุ์ นายพรพจน์ หนูความดี	
นกปรอดสีน้ำตาลแดง Chestnut Bulbul <i>Hemixos castanotus</i>	ดอยหลวง อ.แม่สาย จ.เชียงราย	13 มกราคม พ.ศ.2558	Mr.Johannes Dag Meyer	
นกกระจัดหางขาวตะวันออก Hartert's Leaf Warbler <i>Phylloscopus goodsoni</i>	สวนวชิรเบญจทัศ จตุจักร กทม.	17 มกราคม พ.ศ.2558 ถึง 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2558	นายชัยวัฒน์ ตั้งประดิษฐ์	
นกนางนวลสเตปปี Steppe Gull <i>Larus barabensis</i>	แหลมผักเบี้ย อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี	17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2558	Mr.Nick Upton	
นกปรอดคันทแดง Red-vented Bulbul <i>Pycnonotus cafer</i>	อ.สิงะบุรี จ.กาญจนบุรี	21 มีนาคม พ.ศ.2558	นายธีรติสรรค์ นาควิโรจน์ นายวิทวัส นวลอินทร์	
นกอัลบาทรอสหลังดำ Laysan Albatross <i>Phoebastria immutabilis</i>	หมู่ 5 ต.เกาะเปริด อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี	7 มกราคม พ.ศ.2559	นายคู่ย์ กุ้งตากแดด	
นกฟลามิงโกใหญ่ Greater Flamingo <i>Phoenicopterus roseus</i>	บึงบอระเพ็ด จ.นครสวรรค์	17 มกราคม พ.ศ.2559 ถึง 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2559	Mr.Neil Lawton	
อีกาโคนปากขาว Rook <i>Corvus frugilegus</i>	หน่วยพิทักษ์ป่าบ้านกร่าง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี	30 เมษายน พ.ศ.2559	นายธานี ทองงาม	
นกพรานหอย Eurasian Oystercatcher <i>Hamatopus ostralegus</i>	หาดทรายในแม่น้ำโขง อ.เมือง จ.บึงกาฬ	27 ตุลาคม พ.ศ.2559	นายวรรณชนก สุวรรณกร	
นกภูหลวงดโบลเวอร์ Bulwer's Petrel <i>Bulweria bulweri</i>	นอกชายฝั่ง ต.บางแก้ว อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม	31 ตุลาคม พ.ศ.2559	นายสุระชัย ภาสดา	

	หลักฐาน	มติ	หมายเหตุ
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	พบบทเพศผู้ชุดบนฤดูผสมพันธุ์
	การพบเห็น	/	
	การพบเห็น	X	รอข้อมูลอ้างอิงเพิ่มเติม
	การพบเห็น/ภาพถ่าย/เสียง	/	จากบันทึกภาคสนามของคุณภล โกลมลิน แสดงหลักฐานว่าพบนกชนิดนี้ในสถานที่เดียวกัน มาตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ.2543
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	เป็นรายงานครั้งแรกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คาดว่าเป็นนกเพศผู้ปีแรก
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	เป็นรายงานครั้งแรกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	พบบนในชุดบนนอกฤดูผสมพันธุ์คล้ายดักปลา
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	พบครั้งแรกในชุดบนนอกฤดูผสมพันธุ์ทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นนกเงือกน้อยไซบีเรีย แต่ภายหลังนกถูกจับใส่ห่วงงา จึงสามารถจำแนกชนิดได้ถูกต้องชัดเจน
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	เป็นชนิดย่อย canipennis ซึ่งพบทางตอนเหนือของเอเชีย สันนิษฐานว่าเป็นนกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	เป็นชนิดย่อย goodsoni จากลักษณะเด่นที่ลำตัวช่วงล่าง และสันเหนือคามีขีดสีเหลืองเข้มและจาง
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	X	พบบนในชุดบนนอกฤดูผสมพันธุ์ ยากต่อการจำแนก รอข้อมูลอ้างอิงเพิ่มเติม
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	X	อาจเป็นนกผสมกับนกปรอดหัวสีงา ซึ่งเคยมีรายงานชื่อนี้มาก่อนตั้งแต่ปีค.ศ.1949
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	นำเสียตายที่ก้นคิ้วนี้ตายระหว่างการรักษาพยาบาล แต่ก็ได้มีการเก็บรักษาซากไว้เพื่อการศึกษาต่อไป
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	X	อาจเป็นนกหลุดจากกรงเลี้ยง
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	X	อาจเป็นนกที่ถูกนำมาปล่อย
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	เป็นรายงานพบครั้งแรกของประเทศไทยและลาว
	การพบเห็น/ภาพถ่าย	/	

Common Swift โดย आयูวัต เจียรวิฒนกกนก

By Page : Come with the wings

Horned Grebe

Chasing sun, Nov. 1st 2014, 10:00 - 11:00 AM

Horned Grebe หรือ Slavonian Grebe โดย ธาณี วงศ์นิวัตจจร

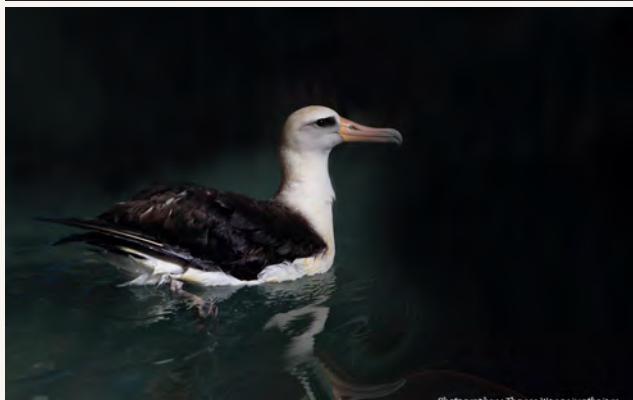
Firethroat โดย आयูวัต เจียรวิฒนกกนก

Chestnut Bulbul โดย Johannes Dag Mayer

Hartert's Leaf Warbler โดย आयูวัต เจียรวิฒนกกนก

Laysan Albatross โดย ธาณี วงศ์นิวัตจจร

Photo by: Thanae Wongsawatjajorn

Eurasian Oystercatcher โดย วรณชก สวรรณ

Bulwer's Petrel โดย สุระชัย ภาสตา

#CareMore #ShareMore #ThinkMoreofOthers #LiveTogether #MakeaBetterWorld

What's your hashtag?

สัตว์ป่าสงวน

ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

BCST

สมาคมอนุรักษ์นก
และธรรมชาติแห่งประเทศไทย

สหมัน Schomburgk's Deer
Rucervus schomburgki

ละมั่ง Eld's Deer
Rucervus eldi

ควางผา Burmese Goral
Nemorhaedus evansi

เสียงผา Serow
Capricornis sumatraensis

นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร
White-eyed River-Martin
Pseudochelidon sirintarae

นกกระเรียนพันธุ์ไทย
Sarus Crane
Grus antigone

นกแต้วเล้งทองดำ
Gurney's Pitta
Hydromis gurneyi

เก้งค้อน Fao's Muntjac
Muntiacus faoi

ควายป่า Wild Water Buffalo
Bubalus arnee

กูปรี Kouprey
Bos sauveli

แมวลายหินอ่อน Marbled Cat
Pardofelis marmorata

พะยูน Dugong
Dugong dugon

แรดชวา Javan Rhinoceros
Rhinoceros sondaicus

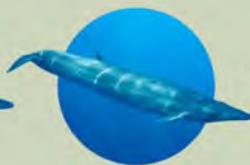
กระซู่ Sumatran Rhinoceros
Dicerorhinus sumatrensis

สมเสร็จ Malayan Tapir
Tapirus indicus

วาฬบรูด้า Bryde's Whale
Balaenoptera brydei

วาฬโอมูระ Omura's Whale
Balaenoptera omurai

เต่ามะเฟือง Leatherback Turtle
Dermochelys coriacea

ฉลามวาฬ Whale Shark
Rhincodon typus

เจ้าของภาพถ่าย: มาร์ค เท็มบูเกียส • นกนั นาดินทงค์ • นรท สุวรรณรงค์ • จิรายุ เอกกุล
Alain Compost • กุลพัฒน์ กรสินท์ • อายุวิธ เจริญวันทนกุล • ธาณิ วงศ์นิวัติขจร • นพพร วงศ์วิวัฒน์
Jurgen Freund • สนิทรี สุทธิบุตร • ปริญญ์ ฝอยกัน • นิก สุนเดย์
ภาพวาดโดย อายุวิธ เจริญวันทนกุล

สมาคมอนุรักษ์นก
และธรรมชาติแห่งประเทศไทย

